

UDENRIGSMINISTERIET

ÅRSRAPPORT 2008

Per Stig Møller
Udenrigsminister

Ulla Tørnæs
Udviklingsminister

Udenrigstjenesten var også i 2008 i fokus. Rammerne for dansk udenrigs- og udviklingspolitik er under konstant forandring, men den aktive danske udenrigspolitik førtes fortsat med det formål at fremme fred, frihed og folkestyre funderet på vore grundlæggende værdier. Derfor søgte vi også at give et positivt dansk bidrag i flere af verdens konflikter.

Konflikter i Afrika og Mellemøsten samt krigen i Georgien, hvor vi igen havde militær konflikt i Europa, samt Kosovos selvstændighed understregede behovet for et styrket og beslutningsdygtigt EU, som er sigtet med Lissabon-traktaten. Det irske ”nej” forsinkede denne proces, men det lykkedes dog at opnå enighed i EU om en plan for den irske ratifikation, uden at det kræver en genforhandling eller fornyet ratifikation i de øvrige medlemslande. Og på baggrund af bl.a. DIIS’s udredning indledtes en debat om de danske EU-forbehold.

Globaliseringens negative sider ramte Danmark, da vi oplevede et terrorangreb på den danske ambassade i Islamabad, hvor to af ambassadens medarbejdere blev dræbt og vi mistede kort efter en sikkerhedsrådgiver under terrorangrebet på Hotel Marriott i Islamabad. I Afghanistan, hvor civile rådgivere arbejder side om side med danske soldater, blev 12 danske soldater dræbt i 2008.

Med fremlæggelsen af en ny strategi for den samlede danske indsats i Afghanistan, ønskede regeringen netop at styrke indsatsen ved yderligere at integrere det politiske, militære og bistandsmæssige engagement for bedst muligt at understøtte fremskridt i landet. Den brede opbakning i Folketinget til indsatsen har givet international anerkendelse. Det samme har været tilfældet med vores aktive bekæmpelse af pirateri.

Effektiv udviklingsbistand af høj kvalitet udgør et væsentligt element i arbejdet for at fremme danske værdier og interesser. I 2008 fortsatte Danmark med at sætte ord bag handling i kampen for at nå 2015-Målene. Regeringen øgede det i forvejen høje niveau for udviklingsbistanden og fortsatte indsatsen for øget international effektivitet i bistanden. Med kampagnen ”MDG 3 Global call to action” høstede Danmark stor anerkendelse for sit arbejde med at fremme kvinders rettigheder og muligheder. Der var også stor international bevågenhed om Afrikakommissionens arbejde, som statsministeren er formand for og som udvikler nye, borgernære tilgange til udviklingen af kontinentet.

Klima- og energispørgsmål var også i 2008 en integreret del af den udenrigspolitiske dialog med verdens lande, i den udviklingspolitiske indsats og i Udenrigsministeriets Public Diplomacy arbejde. Klimaforandringer er en af tidens største udfordringer for både global velstand og sikkerhed. I 2009 er København vært for FN’s Klimakonference (COP15) og Præsident Barack Obamas indledende udmeldinger giver yderligere grund til optimisme for et godt resultat.

Den internationale finanskrisen og de realøkonomiske effekter satte sit præg på sidste del af 2008. Danmarks Eksportråd fik dog styrket sin tilstedeværelse på nye vækstmarkeder og målrettet sin rådgivning. Ifølge Eksportrådets kunder kunne mindst 3.6 mia. kr. af deres nye omsætning henføres direkte til bistanden fra Eksportrådet. Udenrigsministeriet hjalp ligeledes i 2008 et stort antal danske borgere i udlandet. Især jordskælvet i Kina, urolighederne i Kenya og efterårets demonstrationer i Bangkok skabte ekstra travlhed.

2008 blev således også et år, hvor vi og udenrigstjenesten varetog mange vigtige opgaver for Danmark, hvoraf vi kun har nævnt enkelte her i forordet.

DANMARKS REPRÆSENTATIONER

Marts 2009

■ **AMBASSADER (78)**

Accra
Addis Ababa
Algier
Amman
Ankara
Athen
Bagdad
Bamako
Bangkok
Beijing
Beirut
Beograd
Berlin
Bern
Brasilia
Bratislava
Bruxelles
Budapest
Buenos Aires
Bukarest
Cantberra
Cotonou
Damaskus
Dar Es Salaam
Dhaka
Dublin

Haag
Hanoi
Helsingfors
Islamabad
Jakarta
Kabul
Kairo
Kampala
Kathmandu
Kiev
Kuala Lumpur
La Paz
Lissabon
London
Ljubljana
Lusaka
Luxembourg
Madrid
Managua
Maputo
Mexico DF
Moskva
Nairobi
New Delhi
Nicosia
Oslo

Ottawa
Ouagadougou
Paris
Prag
Pretoria
Rabat
Reykjavik
Riga
Riyadh
Rom
Santiago
Sarajevo
Seoul
Singapore
Sofia
Stockholm
Tallinn
Teheran
Tel Aviv
Tirana
Tokyo
Vilnius
Warszawa
Washington DC
Wien
Zagreb

■ **MULTILATERALE REPRÆSENTATIONER (7)**

Bruxelles
Genève
New York
Paris
Strasbourg
Wien

EU-repræsentation,
NATO-repræsentation
FN-mission
FN-mission
OECD-delegation
Europarådsrepræsentation
Missionen ved OSCE, IAEA og CTBTO

■ **REPRÆSENTATIONSKONTORER (5)**

Khartoum
Niamey

Phnom Penh
Ramallah
Thimphu

■ **GENERALKONSULATER (8)**

Flensborg
Guangzhou
Hamborg

Hongkong
Milano
New York

São Paulo
Shanghai

■ **HANDELSKONTORER DER OGSÅ HAR
BORGERSERVICE (8)**

Chicago
Dubai
Istanbul

München
Sankt Petersborg
Sydney

Taipei
Toronto

■ **ØVRIGE HANDELSKONTORER (11)**

Almaty
Atlanta
Auckland
Bangalore

Barcelona
Bratislava*
Chongqing
Ljubljana*

Los Angeles
Zagreb*
Yekaterinburg

○ **INNOVATIONSKONTORER (3)**

München
Shanghai

Silicon Valley

*) Samlokaliseret med
ambassaden.

Forord	2
Danmarks repræsentationer	3
Indhold	4
1. Indledning	6
2. Beretning	7
2.1. Præsentation af udenrigsministeriet	7
2.1.1. Hovedopgaver	7
2.1.2. Organisation	8
2.2. Årets faglige resultater	8
2.3. Årets økonomiske resultat	9
2.4. Administrerede udgifter og indtægter	11
2.5. Finansielle nøgletal	11
2.6. Forventninger til kommende år	11
2.6.1. De økonomiske rammer og deres betydning for de kommende år	11
2.6.2. De faglige krav og deres effekt på opgavevaretagelse og prioritering	12
3. Målrapporing	16
3.1. Opgaver og ressourcer	16
3.1.1. Opgaver og ressourcer: skematisk oversigt	16
3.1.2. Redegørelse for reservation	17
3.2. Mål og resultater	18
3.2.1. Mål og resultater, skematisk oversigt	18
3.2.2. Mål og resultater: uddybende analyser og vurderinger	20
4. Regnskab	33
4.1. Anvendt regnskabspraksis	33
4.2. Resultatopgørelsen	34
4.3. Balancen	35
4.4. Egenkapitalforklaring	36
4.5. Opfølgning på likviditetsordningen i løbet af 2008	37
4.6. Opfølgning på lønsumsloft	37
4.7. Bevillingsregnskabet	37
5. Påtegning	38

UDENRIGSMINISTERIETS
ÅRSRAPPORT 2008
APRIL 2009

UDGIVER:
UDENRIGSMINISTERIET
ASIATISK PLADS 2
1448 KØBENHAVN K

TELEFON: 33 92 00 00
FAX: 32 54 05 33
E-MAIL: UM@UM.DK
INTERNET: WWW.UM.DK

DESIGN: DESIGNGRAFIK
TEKSTEN KAN CITERES FRIT

ISBN 978-87-7078-139-6

6	Bilag	39
6.1	Noter til resultatopgørelsen og balancen	39
6.1.1	Noter til resultatopgørelsen	40
6.1.2	Noter til balancen	40
6.2	Årets resultatopfyldelse	41
6.3	Indtægtsdækket virksomhed	43
6.4	Gebyrfinansieret virksomhed	43
6.5	Udenrigsministeriets tilskudsordninger og lovbundne bevillinger Under overførselsramme 1, § 06.1, § 06.2 Og § 06.4.	43
6.6	Udenrigsministeriets tilskudsordninger under § 06.3 Bistand Til udviklingslandene overførselsramme 2	46
6.7	Forelagte investeringer	51
6.8	Nøgletal	51
6.9	Oversigt over årsberetninger m.v. på udenrigsministeriets område for relaterede institutioner	52
	Organigram	53
	Efterskrift	54
	Udenrigsministeriet i København	55

Hermed præsenteres Udenrigsministeriets årsrapport for 2008.

Udenrigsministeriet er en enhedsorganisation bestående af ét departement uden underliggende styrelser eller institutioner. Ministeriet har derfor alene pligt til at aflægge årsrapport for de udadvendte og driftsmæssige opgaver, som varetages i betydeligt omfang. Det skal dog bemærkes, at Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder (DCISM) aflægger selvstændig årsrapport.

I forhold til Udenrigsministeriets årsrapport har vi imidlertid etableret en praksis, hvor vi rapporterer på *alle* Udenrigsministeriets opgaver, herunder de departementale opgaver, der ellers er undtaget fra rapporteringspligten. Det gør vi som led i udviklingen af ministeriets målrapportering. Men vi gør det også for at give alle med professionel eller personlig interesse i Udenrigsministeriets arbejde et sammenhængende og tværgående regnskabsmæssigt billede af ministeriets væsentligste resultater i 2008 – og for at dokumentere den styring, der har ligget til grund herfor.

Årsrapporten er udarbejdet med udgangspunkt i Økonomistyrelsens *Vejledning om udarbejdelse af årsrapport* og falder i fire dele: En beretning, en målrapportering, en regnskabsmæssig afrapportering og en bilagsdel. Yderligere oplysninger om Udenrigsministeriets virke kan findes på ministeriets hjemmeside www.um.dk.

Der rapporteres alene på de strategiske mål for det forløbne år. Det er derfor ikke alle Udenrigsministeriets aktivitetsområder, der er omtalt i årsrapporten. Flere af disse er imidlertid beskrevet i de årsberetninger mv., der udarbejdes på en række af ministeriets aktivitetsområder. For at give interesserede let adgang til uddybende oplysninger på de enkelte områder indeholder bilag 6.9 en oversigt over årsberetninger mv. på Udenrigsministeriets område og for relaterede institutioner.

Spørgsmål vedrørende Udenrigsministeriets årsrapport kan rettes til Udenrigsministeriets Økonomikontor på OKO@um.dk.

2. BERETNING

Der aflægges årsrapport for tre hovedkonti:

- § 06.11.01. Udenrigstjenesten.
- § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15).
- § 06.11.05. Indtægter fra Borgerserviceydelse.

2.1. Præsentation af Udenrigsministeriet

2.1.1. Hovedopgaver

Udenrigsministeriets hovedopgave er at føre regeringens udenrigspolitik ud i livet. Det indebærer, at Udenrigsministeriet:

- Forestår og koordinerer Danmarks officielle forbindelser til udlandet, herunder en række internationale organisationer, såsom EU, FN og NATO, og det nordiske samarbejde.
- Hjælper danskere, der er kommet i vanskelige situationer i udlandet.
- Støtter dansk erhvervslivs eksportarbejde, internationalisering og øvrige kommercielle aktiviteter i udlandet, hvor der er en klar dansk kommerciel interesse til stede, og trækker udenlandske investeringer til Danmark.
- Forestår og koordinerer Danmarks handelspolitik.
- Forvalter den danske udviklingsbistand.
- Bidrager til at udbrede kendskabet til Danmark og dansk kultur (public diplomacy/offentlighedsdiplomati)¹.

Udenrigsministeriet er en enhedstjeneste, hvor alle internationale opgaver er samlet i én sammenhængende struktur. Det giver en enstrengt varetagelse af Danmarks internationale interesser, hvad enten det drejer sig om udenrigs- og sikkerhedspolitik, europapolitik, udviklingspolitik, handelspolitik, støtte til danske virksomheders internationalisering, hjælp til danskere i nød i udlandet eller offentlighedsdiplomati. Organisationsstrukturen gør det muligt at levere konkrete svar på internationale og globale udfordringer på tværs af arbejdsområder, uden organisatoriske og forvaltningsmæssige hindringer.

I den globale verden får andre ministerier stadig større betydning som selvstændige internationale operatører på egne fagområder. Med Udenrigsministeriets integrerede tilgang, tætte samarbejde med de øvrige ministerier og fysiske tilstedeværelse i udlandet er det muligt at løfte og forfølge overordnede og tværgående danske interesser på tværs af sektorspecifikke politikområder. Samlet styrker dette hele Rigsfællesskabets interessevaretagelse i forhold til udlandet².

Udenrigsministeriet har en central rolle at spille i forhold til globaliseringens nye udfordringer. Det fremgår af regeringens globaliseringsstrategi "Fremgang, fornyelse og tryghed" (april 2006) og Udenrigsministeriets globaliseringsanalyse (oktober 2006). Udenrigsministeriet har siden 2006 taget yderligere skridt til at sikre, at Danmark er godt repræsenteret i globaliseringens brændpunkter.

Som led i regeringens globaliseringsstrategi igangsatte Udenrigsministeriet et større analysearbejde, der skulle give et samlet bud på behovet for tilpasninger af Udenrigsministeriet. Resultatet var Udenrigsministeriets globaliseringsanalyse "Den grænseløse verden – Udenrigsministeriet og globalisering" (oktober 2006). Der er siden gennemført en række tiltag som opfølgning på analysens anbefalinger, bl.a. oprettelsen af Det Globale Vagtcenter vedrørende borgerservice, oprettelse af nye ambassader i en række af globaliseringens brændpunkter samt opprioritering af Public Diplomacy-området. I foråret 2008 nedsattes en intern arbejdsgruppe med det formål at tænke videre i globaliseringsanalysens spor og formulere konkrete bidrag til den fortsatte tilpasning af Udenrigsministeriets arbejde til globaliseringens udfordringer og muligheder. Arbejdsgruppen udarbejdede efterfølgende i alt seks diskussionsoplæg om bl.a. globaliseringens udfordringer, organisationskulturen, public diplomacy, vanskelige poster, human resources samt Udenrigsministeriets struktur. Som opfølgning på arbejdsgruppens anbefalinger er det besluttet at gennemføre en reorganisering af hjemmetjenesten, idet den nuværende opdeling i Nord og Syd afskaffes til fordel for en centerstruktur. Hertil kommer bl.a. en nyorientering af Udenrigsministeriets tilgang til personaleudvikling. Organisationsændringerne forventes gennemført i løbet af 2009.

1) *I bevillingsmæssig henseende er Udenrigsministeriets hovedopgaver opdelt i fire overordnede hovedformål: Generel udenrigspolitik, Administration af udviklingspolitik, Eksport- og investeringsfremme og Borgerservice.*

2) *Således har Færøernes Landsstyre og Grønlands Hjemmestyre udsendt medarbejdere knyttet til ambassaden i Bruxelles, og Færøernes Landsstyre har tillige repræsentanter tilknyttet ambassaderne i London og Reykjavik.*

Danmark skal i december 2009 være vært for FN's klimatopmøde (COP15). Ambitionen med COP15 er at indgå en forpligtende global klimaafnede om begrænsning af udslippet af drivhusgasser omfattende så mange lande som muligt. I forbindelse med værtskabet indtager Udenrigsministeriet en central rolle. Udenrigsministeriet skal bl.a. varetage opgaver vedrørende formidling og den logistiske afvikling af topmødet, hvor der forventes 12-15.000 officielle deltagere, dvs. ministre, embedsmænd, NGO'er og presse. Hertil kommer opgaver i forhandlingssporer samt erhvervsrelaterede opgaver.

Angrebet på den danske ambassade i Islamabad den 2. juni 2008 viste, at Danmark og særligt de danske repræsentationer i udlandet befinder sig i en ny og alvorlig sikkerhedsmæssig situation. Ambassaderne er blevet erkendte mål for terrorangreb, og der har været en række eksempler på konkrete trusler, som er blevet afværget. Der er nu behov for en øget sikring af de danske repræsentationer i udlandet. Regeringen nedsatte i august 2008 en tværministeriel arbejdsgruppe, som har gennemført en sikkerhedsmæssig vurdering af de danske repræsentationer. Implementeringen af arbejdsgruppens anbefalinger er igangsat (marts 2009).

2.1.2 Organisation

Udenrigsministeriet består af ministeriet i København og ambassader, generalkonsulater og handelskontorer i udlandet samt repræsentationer ved de væsentligste internationale organisationer. Hertil kommer et stort antal honorære konsulater.

Udenrigsministeriet er en enhedsorganisation, hvilket betyder, at medarbejderne indgår i én og samme organisation, uanset hvor de er placeret. Dette bidrager til koordination, effektivitet og synergi i det daglige arbejde.

Repræsentationernes globale placering er Udenrigsministeriets særkende og grundlag for varetagelsen af Danmarks internationale interesser. Med indgående kendskab til lokale forhold og rette netværk bidrager repræsentationerne til at sikre kvaliteten og validiteten af de informationsstrømme, som indgår som grundlag i formuleringen af dansk udenrigspolitik og en række andre politiske forhold i Danmark. Repræsentationernes synlighed og netværk giver også mulighed for at påvirke meningsdannelsen og interne beslutningsprocesser hos de stedlige myndigheder og beslutningstagere, når der skal træffes politiske beslutninger af dansk interesse.

De seneste år har kommunikationen mellem repræsentationerne og ministeriet i København gennemgået en teknologisk fornyelse, hvor brug af intranet og videokonferencer er blevet hverdag. Det både styrker og bekræfter relevansen af enhedstjenesten.

Princippet om enhedstjenesten er videreført i forholdet til andre ministeriers internationale aktiviteter, hvor danske repræsentationer udgør en platform i udlandet for regeringen og centraladministrationen. Dette ses blandt andet i bemandingen på repræsentationerne, hvor knap 22% af de udsendte akademiske medarbejdere er specialattachéer fra andre fagministerier³.

Antallet, størrelsen og placeringen af de danske repræsentationer overvejes og prioriteres løbende efter Danmarks udenrigspolitiske interesser og prioriteter. På Udenrigsministeriets hjemmeside www.um.dk kan hentes yderligere information om repræsentationerne⁴.

I København er Udenrigsministeriet organiseret i Nordgruppen, Sydgruppen, Danmarks Eksportråd, Borgerservice, Public Diplomacy og Fællessekretariatet.

Denne organisation afskaffes dog til fordel for en centerstruktur i løbet af 2009 (jf. ovenfor). På Udenrigsministeriets hjemmeside kan hentes yderligere information om ministeriets organisering i København⁵.

2.2. Årets faglige resultater

Der skal ifølge Økonomistyrelsens *Vejledning om udarbejdelse af årsrapport* rapporteres på "alle mål og resultatkrav, der er aftalt med eller fastsat af en anden part end virksomheden".

Den eksterne målfastsættelse finder for Udenrigsministeriets vedkommende hovedsageligt sted gennem minister- og regeringsbeslutninger, udenrigs- og udviklingspolitiske redegørelser, folketingsbeslutninger og beslutninger i internationale fora.

Den interne udmøntning af målene sker ved udmeldingen af Udenrigsministeriets handlingsplan. De konkrete prioriteter for 2008 og operationalisering heraf blev udmeldt i organisationen i sommeren 2007. Målene skal sikre, at der leveres reelle effekter, produkter og ydelser til gavn for regeringen,

3) Pr. 18. marts 2009.

4) Under Om Os – Organisation – Find os i udlandet.

5) Under Om Os – Organisation – Organigram.

andre myndigheder, borgere og virksomheder i Danmark. Målene konkretiseres i etårige resultatkontrakter mellem ministeriets ledelse og alle enhedschefer ude og hjemme.

I årsrapportens kapitel 3 rapporteres om målopfyldelsen på aggregeret niveau for samtlige mål indeholdt i udmeldingen for 2008.

2.3. Årets økonomiske resultat

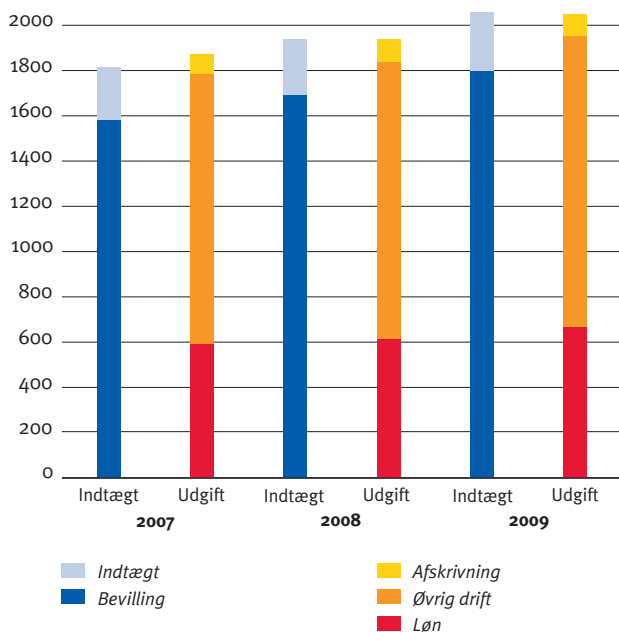
Udenrigsministeriets driftsresultat i 2008 udviser et planlagt mindreforbrug på 30,5 mio. kr. efter en regulering af hensættelser vedr. reserverede bevillinger i 2009 på i alt 107,5 mio. kr., og efter udligning af et negativt overført overskud på 8,1 mio. kr. fra 2007. En betydelig del af hensættelsen vedrører reserverede bevillinger til FN's Klimakonference 2009 (COP15) og kan derfor henføres til § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15).

Nettoudgiftseffekten af reguleringen af ovennævnte hensættelse udgør 76,9 mio. kr., idet primohensættelsen vedr. reserverede bevillinger for 2008 på 30,6 mio. kr. samtidig er indtægtsført. Udenrigsministeriets samlede lønudgifter i 2008 udgjorde 620,6 mio. kr., hvilket er 3,7 mio. kr. mindre end ministeriets lønsumsloft på finansloven for 2008. Udenrigstjenesten var i 2008 i lighed med øvrige ministerier omfattet af ordningen om obligatorisk opsparing.

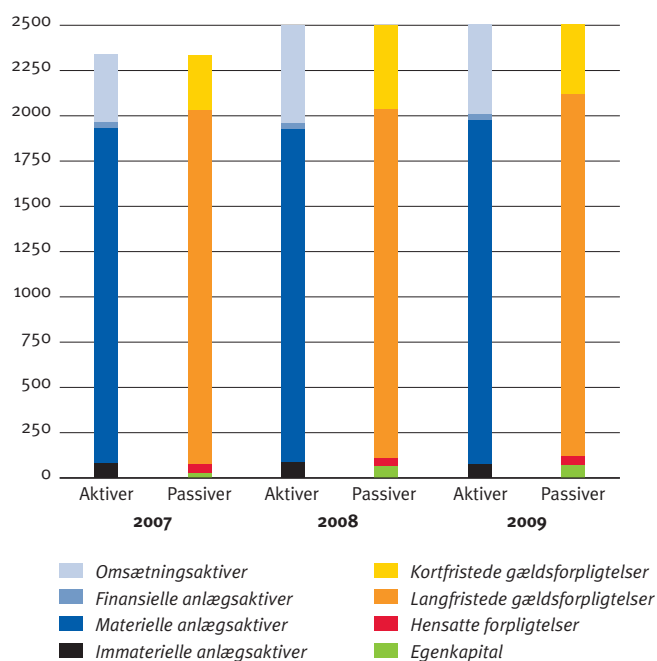
Udenrigsministeriets indtægter og omkostninger for perioden 2007-2009 er illustreret i figur 1.

Udenrigsministeriets balance i 2008 er illustreret i figur 2. Det fremgår bl.a., at mindreforbruget i 2008 var medvirkende til, at egenkapitalen er blevet forøget. Endvidere ses en stigning i de kortfristede gældsforpligtelser, hvilket bl.a. kan henføres til periodeforskydninger. Samlet er der dog relativt få større forskydninger i de enkelte balanceposter fra 2007 til 2008.

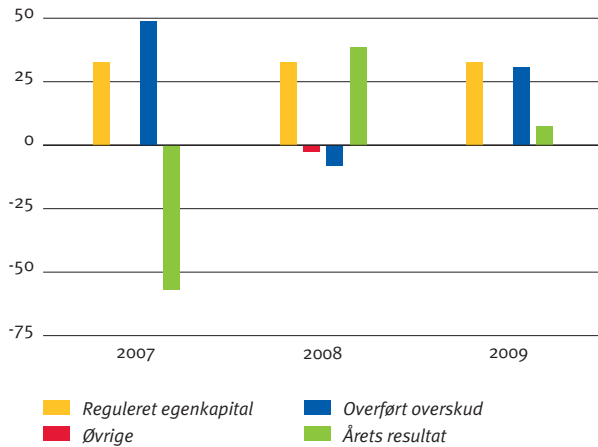
FIGUR 1
Indtægter og omkostninger 2007-09
(mio. kr.)

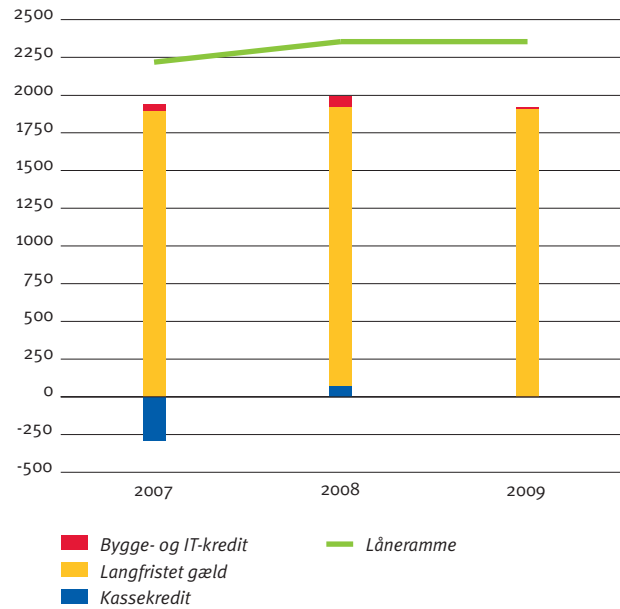
FIGUR 2
Udenrigsministeriets balance for perioden 2007-09
(mio. kr.)

FIGUR 3
Udenrigsministeriets egenkapital ultimo året
i perioden 2007-09 (mio. kr.)

FIGUR 4
Udenrigsministeriets låneramme og SKB-gæld
i perioden 2007-09 (mio. kr.)

Som følge af mindreforbruget i 2008 udgør Udenrigsministeriets overførte overskud primo 2009 30,5 mio. kr., svarende til ca. 1,5% af ministeriets bruttoudgiftsbevilling i 2009. Udenrigsministeriets egenkapital er illustreret i figur 3.

Udviklingen i Udenrigsministeriets låneramme og SKB-gæld er illustreret i figur 4. Det fremgår, at udnyttelsesgraden af lånerammen ultimo året udgjorde 84,6%

Lånerammen har ikke været overskredet i løbet af 2008.

2.4. Administrerede udgifter og indtægter

Et samlet overblik over tilskudsordninger og lovbundne bevillinger under Udenrigsministeriets driftsbevillinger er angivet nedenfor i tabel 1.

Tabel 1 Tilskudsordninger og lovbundne bevillinger i 2008 (mio. kr.)

Konto	Bevillingstype	Videreførelse primo	Bevilling	Bevilling i alt	Regnskab	Resultat	Videreførelse ultimo	
§ 06.11.15	Ikke-lovbundne tilskud til internationale formål og institutioner	Anden bevilling	2,0	13,8	15,8	11,5	4,3	4,3
§ 06.11.19	Bilateralt Naboskabsprogram	Reservationsbev.	15,3	186,8	202,1	202,8	-0,7	-0,7
§ 06.21.01	Nordisk Ministerråd	Lovbunden	-	146,5	146,5	135,0	11,5	
§ 06.22.01	Fredsbevarende operationer mv. under FN	Lovbunden	-	70,4	70,4	85,0	-14,6	
§ 06.22.03	Øvrige organisationer	Lovbunden	-	232,1	232,1	206,2	25,9	
§ 06.22.05	Den Europæiske Investeringsbank, udgifter	Anden bevilling	-	4,4	4,4	2,1	2,3	
§ 06.22.05	Den Europæiske Investeringsbank, indtægter	Anden bevilling	-	4,4	4,4	0,0	4,4	
§ 06.41.02	Eksportstipendiat (netto) ¹	Reservationsbev.	17,6	47,8	65,4	43,4	22,0	22,0
§ 06.41.03	Særlige eksportfremmetilskud	Reservationsbev.	0,6	44,1	44,7	43,9	0,8	0,8

1) Der gælder en særlig bevillingsbestemmelse på kontoen, hvorefter merindtægter kan genanvendes til forøgelse af udgiftsbevillingen.

2.5. Finansielle nøgletal

Der henvises til bilag 6.8.

2.6. Forventninger til kommende år

2.6.1. De økonomiske rammer og deres betydning for de kommende år

Udenrigstjenestens grundbevilling er i 2009 i udgangspunktet fastlagt ved en flerårsaftale (2006-2009), som Udenrigsministeriet indgik med Finansministeriet i forbindelse med Finansloven for 2006. Endvidere er udenrigstjenesten i 2008 og 2009 tilført øremærkede bevillinger til en række formål.

I forhold til 2008 er de økonomiske rammer for 2009 især præget af øgede opgaver. Først og fremmest afholdelsen af FN's klimakonference (COP15) i København samt opfølgningen på anbefalingerne fra en tværministeriel arbejdsgruppe om øget sikring af de danske repræsentationer; dertil kommer stigningen i den danske udviklingsbistand, som føl-

ger af regeringens mål om over en årrække at øge udviklingsbistanden fra 0,8 % af BNI. Det bør endvidere bemærkes, at der i 2009 er prioriteret midler til en styrkelse af danske bidrag til moderne international sikkerhed, herunder til indsatser vedr. anti-terror og radikaliserings, til indsatser imod pirateri samt til tribunaler og straffedomstole.

Finanskrisen vil muligvis kunne påvirke udenrigstjenestens aktiviteter og indtægter fra salg af individuelle eksportfremmeydelser negativt, og området vil derfor blive fulgt med skærpet opmærksomhed i 2009.

2.6.2. De faglige krav og deres effekt på opgavevaretagelse og prioritering

I 2008 gennemførte Udenrigsministeriet en reform af det eksisterende mål- og resultatstyringsystem med virkning fra 2009. Med reformen er antallet af mål nedbragt, hvilket bidrager til at styrke det strategiske fokus. Med udgangspunkt i regeringsgrundlaget og globaliseringsanalysen er der opstillet 6 strategiske mål. Disse mål udmøntes af enhederne i et begrænset antal selvformulerede opgaver og mål samt succeskriterier og afspejler enhedernes bidrag til ministeriets samlede opfyldelse af regeringsgrundlaget. Inden for områderne investerings- og eksportfremme samt borgerservice er der fastsat enkelte centralt udmeldte mål.

Strategisk mål 1: Et konkurrencedygtigt, synligt og aktivt Danmark i en globaliseret verden

Danmark står overfor nogle betydelige udfordringer i den kommende tid. Der skal i 2009 arbejdes for, at de multilaterale forhandlinger vedrørende WTO/DDA (Doha Development Agenda) afsluttes, ikke mindst set i lyset af den økonomiske krise. Derudover er nedbrydning af handelshindringer fortsat et fokusområde for ministeriet, herunder overvågning af og udbredelse af information om bilaterale og regionale frihandelsaftaler.

På eksportfremmeområdet vil der i 2009 være fokus på rådgivning vedr. finanskrisens konsekvenser, herunder på at give virksomheder bistand til at finde nye markedsmuligheder. Specifikt vil der i 2009 være stort fokus på at udnytte de særlige markedsmuligheder, som det danske værtskab for FN's klimakonference i december 2009 vil skabe inden for miljø, energi og klima. Public diplomacy-indsatsen vil ligeledes være særligt fokuseret på at udnytte opmærksomheden omkring klimakonferencen til at eksponere klimadagsordenen og danske styrkepositioner og spidskompetencer på området.

Rådgivning til små og mellemstore virksomheder vil fortsat være et tværgående prioritetsområde, ligesom der på innovationscentrene fortsat skal arbejdes på at styrke danske virksomheders og forskningsinstitutioners adgang til ny viden, teknologi, netværk og kapital. På investeringsfremmeområdet vil såvel den opsøgende indsats over for videntunge udenlandske potentielle investorer og after care indsatsen, der har fokus på at fastholde eksisterende investeringer i Danmark, blive styrket.

De gode samarbejdsforbindelser om udenrigspolitiske emner med Det Færøske Hjemmestyre og Det Grønlandske Landsstyre vil fortsat have høj prioritet. Danmarks formandskab for Arktisk Råd skal varetages i tæt samarbejde med disse og vil være en vigtig opgave.

De regionale strategier for Asien, Latinamerika, Afrika og et forventet analysepapir for Mellemøsten og Nordafrika vil danne udgangspunkt for et fortsat bredt udenrigspolitisk arbejde og kræve en stor og målrettet indsats af ministeriet som helhed og repræsentationerne i disse regioner i særdeleshed.

Strategisk mål 2: International sikkerhed og stabilitet

Et tæt transatlantisk partnerskab er omdrejningspunktet for et effektivt internationalt samarbejde om sikkerhed og stabilitet. Det vil i 2009 være en væsentlig opgave for Udenrigsministeriet at udvikle samarbejdet med den nye amerikanske administration både bilateralt og gennem et konstruktivt europæisk engagement.

Danmark skal fortsat yde et aktivt bidrag til at styrke samarbejdet i NATO og i EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder om krisestyringsopgaver. I FN vil Danmark presse på for reformer, der kan styrke den globale ramme for håndtering af fred og sikkerhed.

Danmarks aktive engagement i konfliktramte områder og i skrøbelige stater vil stå centralt i Udenrigsministeriets arbejde i det kommende år. Fokus er på integrerede indsats. En styrket og integreret politisk, militær og civil indsats i Afghanistan skal forbedre sikkerhedssituationen og genopbygningen og på den måde bidrage til regional og global sikkerhed. Sammenhængende indsats vil blive prioriteret for at fremme stabilitet og udvikling i Afrika herunder bl.a. i Sudan, Somalia og Zimbabwe. Der vil også være fokus på opbygning af kapacitet i regionale organisationer til at håndtere egne konflikter. Konfliktområderne i Mellemøsten, ikke mindst i Irak, Libanon og de Palæstinensiske Selvstyreområder, hvor Danmark bl.a. har et betydeligt udviklingsmæssigt engagement, vil blive viet særlig opmærksomhed. Det Arabiske Initiativ skal bidrage til dansk netværksopbygning i den arabiske verden ved bl.a. at støtte dialogaktiviteter og reformprocesser. Generelt vil Udenrigsministeriet yde en flerstrengt indsats for at styrke Danmarks stilling i den muslimske verden. Indsatsen i Nepal med fleksibel brug af forskellige instrumenter til fremme af fred og udvikling forbliver en prioritet.

Også nærområderne vil være i fokus. Fortsat stabilisering af det Vestlige Balkan er et vigtigt mål. I Kosovo har en vellykket indsats fra EU og NATO skabt ro og stabilitet, men der er fortsat behov for et aktivt engagement for at konsolidere de gode resultater. En anden vigtig udfordring vil være EU's og Danmarks forhold til Rusland og de fælles naboer østpå. Danmarks formandskab for Østersørådet i 2009 vil være en god platform for en styrket dansk profil i regionen.

Bekæmpelsen af truslen fra international terrorisme vil fortsat være en central opgave, som kræver anvendelse af en bred vifte af Udenrigsministeriets instrumenter og et tæt samarbejde med andre myndigheder. I 2009 vil der være behov for særligt fokus på den nye sikkerhedssituation, som Danmark og vore repræsentationer befinder sig i. Hertil kommer en forstærket indsats for bekæmpelse af pirateri.

På nedrustnings- og ikke-spredningsområdet vil Danmark søge at spille en aktiv rolle bl.a. som medlem af IAEA's styrelsesråd. Fra dansk side vil man fortsætte den resultat- og konsensusorienterede linje i forhold til konkrete spredningsrisici, herunder Nordkorea og Iran.

Strategisk mål 3: Danmark i hjertet af Europa

En række vigtige begivenheder vil i 2009 præge Udenrigsministeriets indsats for at fastholde Danmark centralt i EU-samarbejdet. En afklaring af EU's traktatgrundlag ovenpå det irske nej står som en helt central udfordring. EU's stats- og regeringschefer erklærede sig i december 2008 rede til at udnytte Lissabon-traktatens mulighed for at fastholde princippet om én kommissær pr. medlemsland samt tilgodese irske bekymringer gennem udarbejdelsen af fornødne juridiske garantier. Udenrigsministeriet vil prioritere arbejdet med opfølgningen på erklæringen højt. Også valget til Europa-Parlamentet i juni 2009 og udnævnelsen af en ny Kommission og kommissionsformand i løbet af 2009 udgør vigtige rammebetingelser for den danske interessevaretagelse i EU og vil blive prioriteret. Hertil kommer en øget inddragelse af Folketinget i EF-Domstolens arbejde.

Udenrigsministeriet vil i 2009 fortsat have fokus på en samlet og effektiv varetagelse af danske interesser i EU. Det vil ske med udgangspunkt i den europapolitiske aftale fra februar 2008 og med fokus på at skabe konkrete resultater til gavn for borgere og virksomheder. Håndteringen af den økonomiske og finansielle krise vil stå højt på den europæiske dagsorden. Det vil få stor betydning for videreførelsen af

Lissabon-strategien om vækst og beskæftigelse. Det vil være en særskilt udfordring at forsvare de grundlæggende principper i EU's kernepolitikker. Fra dansk side vil man arbejde for at overbevise de europæiske partnere om, at den nuværende økonomiske tilbagegang bør blive et afsæt til en fremadrettet europæisk dagsorden.

Klima- og energidagsordenen vil fortsat præge indsatsen på EU-området i 2009. Udenrigsministeriet vil have særligt fokus på at sikre et stærkt bidrag fra EU til COP15. Også den bredere energipolitiske dagsorden, herunder energisikkerhed og -effektivitet, vil blive prioriteret. Udenrigsministeriet vil samtidig fokusere på udviklingen inden for EU's retlige og indre anliggender samt EU's globaliseringsdagsorden med fokus på bl.a. forskning og udvikling, forbrugerbeskyttelse samt flere og bedre jobs. Endelig vil udvidelsesspørgsmålet fortsat være en væsentlig prioritet for Udenrigsministeriet i 2009. Det gælder både optagelsesforhandlingerne med Kroatien og Tyrkiet og tilnærmelsesprocessen mellem EU og landene på det vestlige Balkan.

Strategisk mål 4: En mere fri og retfærdig, økonomisk og miljømæssig bæredygtig verden

Udviklingspolitikken vil også i 2009 stille skarpt på forfølgelsen af 2015-Målene. Finanskrisen vil være en særlig udfordring for udviklingslandene og vil også præge udviklingsarbejdet gennem hele 2009, herunder indenfor den aktive danske politik i forhold til FN's reformproces og Verdensbankgruppen. De udviklingspolitiske prioriteter vil have fokus på ligestilling, klima og miljø, samt bistands-effektivitet herunder at dokumentere og formidle resultaterne af disse indsatser. Offentliggørelsen af Afrika-kommissionens anbefalinger i maj 2009 vil markere et yderligere fokus på Afrika og erhvervsudvikling indenfor bistanden. En opdateret udgave af den humanitære strategi forventes i første halvdel af 2009.

Styrkelsen af den internationale retsorden vil også i 2009 være en central udenrigspolitisk prioritet herunder gennem et øget fokus på de retslige rammer for samarbejdet omkring Det Arktiske Ocean og Arktis i øvrigt. På menneskerettighedsområdet vil der bl.a. blive arbejdet for effektiv og uafhængig kontrol af stateres menneskerettighedsforpligtelser ved konsekvent handling over for krænkelse af menneskerettigheder samt ved aktivt at fremme danske mærkesager.

En samlet dansk strategi for arbejdet med menneskerettigheder udarbejdes i 2009. Den suppleres af en strategi for arbejdet med demokrati og menneskerettigheder inden for rammerne af udviklingspolitikken. Der vil dermed være et solidt strategisk fundament for arbejdet med menneskerettigheder.

I 2009 vil COP15 i København i december være en helt særlig udfordring. Udenrigstjenestens globale netværk skal på alle niveauer på forskellig vis bidrage til, at der indgås en ny ambitiøs, global klimaafnede. Udenrigsministeriet er særligt ansvarlig for områderne logistik, formidling og erhvervsrettede aktiviteter og deltager aktivt i at lægge strategien for forhandlingerne i samarbejde med andre ministerier.

Strategisk mål 5: Borgernes udenrigstjeneste

I bestræbelserne på at yde den bedst mulige hjælp til danskere i nød i udlandet, herunder ikke mindst i krisesituationer, vil samarbejdet mellem repræsentationerne og Det Globale Vagtcenter i Udenrigsministeriet blive videreudviklet i 2009. Fokus vil også være på videreudvikling af repræsentationernes kriseberedskab. I den sammenhæng vil flere danske repræsentationer arrangere eller deltage i lokale kriseberedskabsøvelser, herunder i EU og/eller nordisk regi. Udenrigsministeriets kriseberedskabsenhed vil også i 2009 organisere kriseberedskabsøvelser på udvalgte ambassader. Danmark vil endvidere arbejde for at videreudvikle det nordiske og EU-kriseberedskabssamarbejdet på repræsentationerne.

I 2009 vil der komme flere nye tiltag på borgerserviceområdet, som vil have høj prioritet både hjemme og ude. Der skal bl.a. indføres biometriske pas (foto og fingeraftryk). Udrulningen er blevet udskudt til 2010, men forberedelserne starter i 2009. På visumområdet vil udrulningen af anden fase af Visuminformationssystemet blive indledt, hvilket bl.a. også indebærer krav om optagelse af fingeraftryk og fotos på repræsentationerne. Derudover vil der være fortsat fokus på effektivisering af visumadministrationen, herunder undersøgelse af muligheden for brug af visumoutsourcing på flere repræsentationer i lyset af erfaringerne fra pilotprojekterne i New Delhi og Moskva. Endelig vil der blive indført service-mål for udvalgte repræsentationers visumadministration for at imødekomme eksterne krav til sagsbehandlingstiden.

Strategisk mål 6: Et fleksibelt og veldrevet globalt netværk for hele regeringen

Udenrigsministeriet vil i 2009 fortsætte opfølgningen på anbefalingerne i globaliseringsanalysen. Særlig fokus vil ligge på at målrette det omfattende samarbejde med den øvrige centraladministration samt fortsat at opfylde målet om Udenrigsministeriet som hele regeringens udenrigstjeneste. Den styrkede dialog, gensidige forventningsafstemning og samarbejdet med de øvrige ministerier og myndigheder om koordination, rådgivning og bistand fra repræsentationerne skal videreføres.

En vigtig udfordring er at konsolidere de tiltag, der er sat i værk for at understøtte et stærkt globalt netværk. Dette indebærer, at Udenrigsministeriet skal fastholdes som en attraktivt globalt orienteret arbejdsplads. Her står formulering og implementering af en samlet medarbejder- og familierestrategi meget centralt. Vægten skal lægges på både at skabe bedre sammenhæng mellem privat- og arbejdsliv og at forbedre medarbejdernes og familiernes fleksibilitet og globale mobilitet. Der vil også blive lagt mange kræfter i udvikling af en personalepolitik for chefer, således at Udenrigsministeriet på ledelsesplan både i ministeriet og på repræsentationerne er rustet til at håndtere globaliseringens udfordringer. Endelig vil arbejdet med en forstærket integration af det lokalt ansatte personale blive fortsat.

Med afsæt i Udenrigsministeriets kompetencecenter vil der blive sat ekstra fokus på kompetenceudvikling af ministeriets medarbejdere både ude og hjemme herunder det lokalt ansatte personale. Udgangspunktet er en ny kompetencestrategi for samtlige ansatte, der bl.a. medfører at alle medarbejdergrupper fremover skal gennemgå egentlige grunduddannelser. Herudover vil der i 2009 blive iværksat både lokale og regionale kursusaktiviteter som supplement til kursusaktiviteterne i København. Arbejdet med at skabe nye, effektive samarbejdsformer i hele udetjenesten, der er velegnede til at håndtere tværgående tematiske eller regionale udfordringer, vil blive fortsat.

Sikkerheden for udenrigstjenestens medarbejdere, inkl. lokalt ansatte medarbejdere, vil stå meget højt på dagsordenen i 2009. Det er i høj grad terrortruslen, som dominerer billedet, men indsatsen for den fortsatte styrkelse af sikkerheden i udenrigstjenesten handler ikke kun om de mest udsatte repræsentationer i verdens brændpunkter. Også faren for civil urolighed og kriminalitet indgår i den samlede risikovurdering, som skal være med til at målrette nye sikker-

hedstiltag. I erkendelse af det ændrede og mere komplekse trusselsbillede vil der fremover blive anlagt en fælles tilgang til sikkerhed i hele udenrigstjenesten, fra Asiatisk Plads, over ambassader, til handelskontorer. Den fælles sikkerhed vil omfatte en bred vifte af forskellige sikkerhedstiltag: styrkelse af den fysiske sikkerhed, anskaffelse af pansrede biler og sikkert kommunikationsudstyr, men også bedre forberedelse, kompetenceudvikling og psykologisk støtte for medarbejdere og deres familier samt det lokalt ansatte personale.

På det økonomi-administrative område er udfordringen at håndtere overflytningen af opgaver og medarbejdere inden for regnskabs- og lønadministration til det nye statslige økonomiservicecenter (ØSC). Samtidig vil mulighederne for at forenkle og effektivisere håndteringen af økonomiadministrative opgaver i udetjenesten blive forfulgt. Ikke mindst vil mulighederne for etablering af regionale administrative centre, hvor forenklinger, kvalitet og en stærk faglighed er i centrum, blive afprøvet.

På it-området vil en velkoordineret videreudvikling af brugervenlige fagsystemer til understøttelse af forretningsgangene i hele Udenrigsministeriet være et særligt prioritetsområde. Ligeledes vil der blive søgt skabt løsninger, der understøtter mobile arbejdsformer. Der vil ligeledes blive lagt stor fokus på it-sikkerhed både af hensyn til trusselsniveauet og fordi den øgede brug af mobile arbejdsformer gør Udenrigsministeriets generelle it-miljø mere sårbart. Udbygningen af videokonferencer og "live communication" vil også blive prioriteret. Arbejdet gennemføres inden for rammerne af Udenrigsministeriets it-strategi fra 2008.

Indsatsen for at fremme ansættelse af danskere i internationale organisationer er i 2007-2008 løbende blevet styrket. Denne indsats vil fortsætte i 2009 med vægt på at fremme ansættelsen af danskere i en række internationale organisationer, herunder EU og FN.

Endelig vil implementeringen af Udenrigsministeriets nye centerstruktur blive en stor og udfordrende opgave i 2009.

3. MÅLRAPPORTERING

3.1. Opgaver og ressourcer

Dette afsnit følger op på Udenrigsministeriets opgaver. Afsnittet har til formål at beskrive Udenrigsministeriets samlede frembringelser og sammenholde disse med ressourceforsbruget. Første del præsenterer ressourceforsbruget for hver enkelt af Udenrigsministeriets opgaver. I anden del redegøres for al reserveret bevilling.

3.1.1. Opgaver og ressourcer: Skematisk oversigt

Nedenstående tabel viser hele Udenrigsministeriets ressourceforsbrug fordelt på alle ministeriets opgaver. Opdelingen på opgaver er foretaget ud fra Finanslovens tabel 5. *Opgaver og mål*. Opstillingen dækker hele Udenrigsministeriets drift ekskl. indtægtsdækket virksomhed.

Til hver opgave er knyttet en eller flere overordnede strategiske prioriteter jf. Udenrigsministeriets målrapporing, se afsnit 3.2.1 for beskrivelser af de enkelte prioriteter. En prioritet kan vedrøre flere opgaver, f.eks. varetages prioritet 5 "Aktiv medvirken til konfliktløsning, stabilitet, rehabilitering, humanitære indsatser og genopbygning i kriseramte områder" gennem indsatser inden for den generelle udenrigspolitik og udviklingspolitikken.

Tabel 2 Sammenfatning af økonomi under § 06.11.01, § 06.11.04 og § 06.11.05 (mio. kr.)

Opgave	Overordnede strategiske prioriteter	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud	Fordelingsprocent
Generel udenrigspolitik	1, 2, 3, 5, 6, 11, 12	526,1	115,3	634,8	6,6	6%
Administration af udviklingspolitik	3, 4, 5, 6, 7	720,3	-	714,7	5,6	5%
Eksport- og investeringsfremme m.v.	3, 4, 8, 9	296,9	77,8	359,8	15,0	13%
Borgerservice	10	199,0	-	175,9	23,1	20%
Udenrigsministeriets kompetencecenter	12	14,9	-	24,7	-9,8	-8%
Regeringens fælles udgifter vedrørende FNs Klimakonference (COP15)	4, 11	84,4	-	12,7	71,7	61%
Gebyrvirksomhed, borgerserviceydelse		-55,0	60,0	-	5,0	4%
I alt		1.786,6	253,1	1.922,7	117,1	100

3.1.2. Redegørelse for reservation

Udenrigsministeriet har i forbindelse med afslutningen af regnskabet for 2008 foretaget en række reservationer af bevillinger til brug på specifikke formål i de kommende år. Disse er nærmere specificeret i tabel 3 nedenfor.

Tabel 3 Reserverede bevillinger på specifikke formål under § 06.11.01 og § 06.11.04 (mio. kr.)

Opgave	Reserveret år	Reservation			Forventet afslutning	
		Reserveret år	Reservet primo/bevilling	Forbrug i året		Reservet ultimo
Ekstraordinært vedligehold	2008		0,8	0,8	0,0	2008
Styrket markedsføring af DK	2008		10,7	10,7	0,0	2008
VIS (særbevilling)	2008		2,7	2,7	0,0	2008
Etablering af kriseberedskab	2008		1,0	1,0	0,0	2008
Sprog og kulturkompetencer	2008		1,1	1,1	0,0	2008
Styrket repræsentationsstruktur	2008		12,1	12,1	0,0	2008
Terrorsikring	2008		2,2	2,2	0,0	2008
Reservationer primo i alt			30,6	30,6	0,0	
Styrket markedsføring af DK	2009		22,8	9,5	13,4	2009
Sikring af ambassader	2009		18,0	8,3	9,7	2009
COP15	2009		84,4	12,7	84,4	2009
I alt reservation og særbevilling i 2008-2009			125,2	30,5	107,5	

Anm.: Afrundinger gør, at sammentællingerne ikke summer til totalen.

Bemærkninger til de enkelte reservationer

- Der blev – jf. Finansloven for 2008 – i forlængelse af den tidligere afsatte ekstraordinære ramme for 2005-2007 – i perioden 2008-2011 årligt afsat 26 mio. kr. i investerings- og driftsudgifter til et særligt program til øget sikring af udenrigstjenestens repræsentationer mod terroranslag, masseindtrængen og andre voldelige angreb. Programmet – der fra 2009 tilføres øgede midler – implementeres på grundlag af en sikkerhedsfaglig vurdering af behovet på de enkelte repræsentationer. 9,7 mio. kr. af disse 2008 midler var disponerede, men ikke forbrugt ved indgangen til 2009.
- I forbindelse med aftale mellem regeringen og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre om handlingsplan for offensiv global markedsføring af Danmark er Udenrigsministeriet blevet tilført midler i perioden 2007-2010 til styrkelse af public diplomacy og eksport- og investeringsfremme. Der henvises til Akt 126 af 24/5 2007 og Finansloven for 2008 for en nærmere specifikation af formålene og bevillingerne i de enkelte år. Af en samlet bevilling på 22,8 mio. kr. i 2008 var 13,3 mio. kr. ikke forbrugt ved indgangen til 2009 – heraf 7,8 mio. kr. i ikke forbrugte midler til eksport- og investeringsfremme og 5,5 mio. kr. vedrørende public diplomacy aktiviteter.
- Udenrigsministeriet blev på Akt 58 af 11/12 2008 tilført 65 mio. kr. til §06.11.04 Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15), driftsbevilling. Kontoen blev herudover tilført i alt 19,4 mio. kr. til COP15 på TB-2008, hvorefter den samlede bevilling til regeringens fællesudgifter til COP15 i 2008 var 84,4. Heraf blev der regnskabsmæssigt afholdt udgifter på 12,7 mio. kr. Der blev imidlertid i forbindelse med årsafslutningen bogført en reservation på 84,4 mio. kr. på § 06.11.04. svarende til den samlede bevilling på kontoen i 2008, selvom reservationen skulle have svaret til mindreforbruget på 71,7 mio. kr. Der vil blive korrigeret herfor i forbindelse med bevillingsafregningen for 2009.

3.2. Mål og resultater

Med udgangspunkt i regeringsgrundlaget fastlagde Udenrigsministeriet i 2006 11 overordnede strategiske prioriteter gældende for perioden 2007 til 2009. Prioriteterne udgør den strategiske ramme for hele udenrigstjenestens arbejde, hvor den treårige strategiperiode sikrer en vis planlægningshorisont. For 2008 er rammen blevet suppleret med en ekstra prioritet vedrørende den globale indsats mod klimaforandringer⁶.

Udenrigsministeriets målrapportering sker på grundlag af ministeriets handlingsplan fra 2007. Med strategiu dmeldingen er tilstræbt en tydelig sammenhæng mellem regeringens politiske prioriteter og de mål, der indarbejdes i ministeriets resultatkontrakter for repræsentationerne i udlandet og ministeriets enheder i København.

Udenrigsministeriets mål- og resultatstyring i 2008 omfatter både ministeriets udadvendte opgaver, f.eks. betjening af borgere og virksomheder, og ministeriets departementale opgaver rettet mod at betjene ministre, regeringen og Folketinget. Dermed fremmes en balanceret styring på tværs af ministeriets overordnede aktivitetsområder.

Målrapporteringen for 2008 er skematiseret efter ministeriets 12 strategiske prioriteter, for hvilke der er udarbejdet 35 overordnede mål. Med udgangspunkt i disse overordnede mål har enhederne opstillet individuelle delmål og succeskriterier på de områder, hvor de naturligt har kunnet bidrage, og efter en grundig dialog mellem ministeriet og den enkelte repræsentation/enhed er disse nedfældet i en resultatkontrakt. Herved er der etableret en direkte kobling mellem regeringens politiske prioriteter og den virkelighed, som den enkelte repræsentation og enhed er underlagt. Inden for eksport- og investeringsfremme, borgerservice og public diplomacy er der udmeldt centrale delmål for, hvorledes de enkelte repræsentationer skal bidrage til den samlede målopfyldelse.

6) Prioritet 4 er tilføjet i 2008.

7) Repræsentationers og enheders målopfyldelse er konsolideret efter følgende model: 'A' tildeles et overordnet mål hvor > 80% af repræsentationers og enheders delmål er opgjort til 'A'. 'B' tildeles hvor > 80% af delmålene er opgjort som 'A' eller 'B'. 'C' tildeles hvor ≤ 80% af delmålene er opgjort som 'A' eller 'B'. Dog er der for prioritet 8 og 9 af Danmarks Eksportråd foretaget en særskilt vurdering og analyse af opfyldelsen af delmål mhp. opgørelse af de overordnede måls opfyldelse.

3.2.1. Mål og resultater, skematisk oversigt

Nedenfor opsummeres i skematisk form målopfyldelsen inden for de 12 strategiske prioriteter, idet der i afsnit 3.2.2 gives en mere detaljeret præsentation af målopfyldelsen for hvert overordnet mål.

Den aggregerede målopfyldelse er opgjort på baggrund af de relevante repræsentationers og enheders helårsrapportering, som de ressortansvarlige enheder i hjemmetjenesten har foretaget en samlet vurdering og kvalificering af. Der tildeles 'A', hvor det overordnede mål er nået; 'B' hvor målet er delvist nået og 'C' hvor målet ikke er nået; samme fremgangsmåde er anvendt for repræsentationers og enheders rapportering om opfyldelse af deres delmål⁷. Det varierer, hvor mange repræsentationer og enheder der har bidraget med opfyldelse af delmål under de overordnede mål, idet der som nævnt er udarbejdet en individuel resultatkontrakt for hver repræsentation og enhed⁸. I bilag 6.2., tabel 10 er den samlede opgørelse af målopfyldelsen gengivet per overordnet mål, med angivelse af antal repræsentationer og enheder, der har bidraget til målopfyldelsen.

I forbindelse med formuleringen af de enkelte repræsentationers og enheders delmål er der lagt vægt på at sikre mulighed for efterfølgende at opgøre målopfyldelsen. Udgangspunktet for dialogen med de enkelte enheder herom har været en anbefaling om, at delmål helst skal kunne opgøres kvantitativt. Det har imidlertid vist sig, at det i mange tilfælde ikke har været muligt. En række af ministeriets overordnede mål vil derfor typisk operationaliseres i mere kvalitative mål. For eksempel har delmål under det overordnede mål "Bidrage til en løsning på processen om EU's traktatgrundlag, som er i overensstemmelse med danske prioriteter i EU-politikken" bedre kunnet udtrykkes – og dermed opleves som mere styringsrelevant – såfremt de opstillede succeskriterier var baseret på mere kvalitative parametre. I sådanne tilfælde er der lagt vægt på, at opstillede delmål lever op til kriteriet vurderbarhed. Vurderbarhed indebærer, at mål, der ikke kan kvantificeres, men som i øvrigt er styringsrelevante, inddrages i resultatkontrakten, så længe det kan godtgøres, hvordan målopfyldelsen vurderes.

8) Det bemærkes, at følgende repræsentationer af særlige årsager i 2008 har været fritaget for at bidrage til den samlede opgørelse af målopfyldelsen: Islamabad, Kabul, Algier, Skt. Petersborg og Kuwait.

Strategisk prioritet	Antal overordnede mål	Målopfyldelse A= mål opfyldt B= mål delvist opfyldt C= mål ikke opfyldt
1. En aktiv international indsats for at bekæmpe terrorisme og begrænse udbredelsen af masseødelæggelsesvåben.	1	A
2. En effektiv, samlet dansk interessevaretagelse i EU med særlig fokus på en løsning vedrørende EU's forfatningstraktat.	2	A, A
3. Etablering af partnerskaber nationalt og internationalt for at sikre optimal varetagelse af danske interesser og herigennem fungere som rådgiver, koordinator og strategisk sparringspartner om internationale spørgsmål.	5	A, A, A, A, A
4. Arbejde for, at den globale indsats mod klimaforandringer styrkes.	3	A, B, A
5. Aktiv medvirken til konfliktløsning, stabilitet, rehabilitering, humanitære indsatser og genopbygning i kriseramte områder.	2	A, A
6. En styrket international retsorden samt fremme af åbne, demokratiske retssamfund baseret på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse og en stabil politisk og økonomisk udvikling.	4	A, B, A, B
7. Måltrettet fattigdomsbekæmpelse og opnåelse af de øvrige 2015-Mål med særlig fokus på Afrika gennem en effektiv og fokuseret udviklingsbistand inden for rammerne af 0,8% af BNI.	3	B, B, B
8. Opnåelse af bedst mulige internationale rammebetingelser, herunder gennem en offensiv handelspolitik.	2	A, A
9. Aktiv udnyttelse af globaliseringens muligheder ved at øge internationaliseringen af dansk erhvervsliv, herunder især de små og mellemstore virksomheder, at styrke den kommercielle innovation samt at øge tiltrækningen af udenlandske investeringer til Danmark.	3	A, A, A
10. Effektiv støtte til nødstedte danskere i udlandet, et styrket kriseberedskab for danskere i udlandet ved større naturkatastrofer, terrorangreb, ulykker, politiske og militære kriser mv., styrket europæisk og nordisk samarbejde herom samt styrket EU- og nordisk visumsamarbejde i overensstemmelse med globaliseringens udfordringer.	4	A, B, A, A
11. En styrket kommunikationsindsats nationalt såvel som internationalt, herunder gennem public diplomacy at fremme viden i udlandet om Danmark samt om Danmarks kompetencer, kultur og mærkesager.	2	A, A
12. Udenrigsministeriet som en stadig mere åben, effektiv og kompetenceudviklende organisation og som en god arbejdsplads, der tager hensyn til sammenhængen mellem familie og arbejdsliv.	4	B, A, A, B

Som det fremgår af oversigten, er der inden for samtlige prioriteter tale om, at målene vurderes at være opfyldt eller delvist opfyldt (A eller B), med en betydelig overvægt af fuldt opfyldte mål. Der er ingen overordnede mål, som vurderes ikke at være opfyldt (C). Ministeriets målopfyldelse for 2008 vurderes derfor samlet set at være tilfredsstillende.

3.2.2. Mål og resultater: Uddybende analyser og vurderinger

I det følgende gengives den aggregerede målopfyldelse for hvert overordnet mål, baseret på enheders og repræsentationers tilbagemeldinger om opfyldelse af delmål. Dernæst gives en samlet vurdering og uddybning af målopfyldelsen baseret på de ressortansvarlige enheders konkrete analyse af de rapporterede resultater, herunder hvilke forhindringer der har været for at opnå fuld målopfyldelse på et givet område.

Prioritet 1: En aktiv international indsats for at bekæmpe terrorisme og begrænse udbredelsen af masseødelæggelsesvåben

Overordnet mål	Målopfyldelse – Analyse/vurdering
a. Bidrage til at styrke det globale samarbejde mod terrorisme og udbredelse af masseødelæggelsesvåben, herunder ved gennemførelse af bistandsindsatser på området og indsatser vedrørende individets retssikkerhed samt styrke Udenrigsministeriets indsats i forhold til beskyttelse af danske interesser.	A. Der har også i 2008 både i ude- og hjemmetjenesten været udført et omfattende og mangesidet arbejde til styrkelse af det globale samarbejde mod terrorisme og udbredelse af masseødelæggelsesvåben. Aktiviteterne har spændt over en omfattende indberetningsvirksomhed, afholdelse af konferencer, udarbejdelse og gennemførelse af konkrete bistandsindsatser og konkret håndtering af terroranslag. Hertil kommer omfattende indsatser i forhold til internationale organisationer og i særlig grad FN og EU, herunder i forhold til at fremme danske synspunkter vedr. retssikkerhed.

Prioritet 2: En effektiv, samlet dansk interessevaretagelse i EU med særlig fokus på en løsning vedrørende EU's forfatningstraktat

Overordnet mål	Målopfyldelse – Analyse/vurdering
a. Bidrage til en løsning på processen om EU's traktatgrundlag, som er i overensstemmelse med danske prioriteter i EU-politikken.	A. Danmark ratificerede Lissabon-traktaten i 2008 efter en grundig debat, hvor Udenrigsministeriet som bidrag i processen bl.a. leverede svar på det største antal spørgsmål, som Folketinget nogensinde har stillet i forbindelse med ratifikation af en international traktat. Det irske nej ved folkeafstemningen den 12. juni 2008 har betydet, at den samlede ratifikation i EU ikke er færdiggjort endnu. Aktiviteterne har inkluderet løbende analyser af betydningen af løsningsforslag for danske EU-prioriteter, bl.a. til brug for statsministeren og udenrigsministeren under topmøderne i Det Europæiske Råd.
b. Understøtte regeringens globaliseringsindsats ved at bidrage til, at der i EU-samarbejdet sættes en fremadrettet dagsorden med fokus på "resultaternes Europa" og globaliseringens udfordringer, herunder via Lissabon-processen og midtvejsevalueringen af budgettet.	A. Udenrigsministeriet har i 2008 målrettet arbejdet for at fremme en fremadrettet dagsorden i EU-samarbejdet med fokus på at skabe konkrete resultater som svar på globaliseringens udfordringer. Ministeriet har i samarbejde med den øvrige centraladministration haft særligt fokus på håndteringen af den økonomiske og finansielle krise, Lissabon-processen, midtvejsevalueringen af budgettet, EU's klima- og energipakke, energiforsyningssikkerhed, målsætningen om et indre marked for viden, udviklingen inden for EU's retlige og indre anliggender samt reform af den fælles landbrugspolitik.

Prioritet 3: Etablering af partnerskaber nationalt og internationalt for at sikre optimal varetagelse af danske interesser og herigennem fungere som rådgiver, koordinator og strategisk sparringspartner om internationale spørgsmål

Overordnet mål	Målopfyldelse – Analyse/vurdering
<p>a. Tilfredshed i centraladministrationen med Udenrigsministeriets bistand og rådgivning herunder EU-koordinationen.</p>	<p>A. Udenrigsministeriet har også i 2008 haft fokus på bistand til og rådgivning af den øvrige centraladministration. Aktiviteterne har blandt andet omfattet indberetninger forud for rådsmøder i EU, bistand ved ministerbesøg, afholdelse af kurser og faglige arrangementer og koordination af den danske EU-beslutnings-procedure. Ministeriet har endvidere sammen med samarbejdspartnere i centraladministrationen bidraget til løsningen af en lang række danske EU-prioritetssager. Der er gennemført en ekstern tilfredshedsmåling, der viser stor tilfredshed med samarbejdet med medarbejderne i Udenrigsministeriets EU-kontorer (92% meget tilfredse eller tilfredse).</p>
<p>b. Bidrage til tilfredshed hos parterne i Rigsfællesskabet med samarbejdet.</p>	<p>A. Udenrigsministeriet har bidraget til tilfredshed hos Rigsfællesskabets parter ved i 2008 at arbejde for at fremme grønlandske og færøske udenrigspolitiske interesser i nært samarbejde med de to rigsele. Et eksempel er planlægningen og gennemførelsen af den arktiske Ilulissat-konference. Et andet eksempel er forhandlingerne om Færøernes optagelse i EFTA, hvor udenrigsministeren i marts 2008 rejste til Liechtenstein og Schweiz med henblik på at påvirke disse EFTA-lande til at indtage en mere positiv holdning til færøsk medlemskab. Både Grønland og Færøerne har udtrykt påskønnelse over samarbejdet med Udenrigsministeriet.</p>
<p>c. Styrke partnerskaber og alliancedannelser, særligt med USA – herunder EU/USA-forholdet – og centrale europæiske partnere samt gennem et aktivt innovativt og dagsordensættende engagement medvirke til løsning af globale spørgsmål, herunder i multilaterale organisationer.</p>	<p>A. Udenrigsministeriet har på en række områder bidraget til at styrke partnerskaber og alliancedannelser. Det er sket på en lang række konkrete og forskelligartede politikområder – herunder flere af de øvrige overordnede mål – ikke mindst med USA og vigtige europæiske partnere. Ministeriet har desuden arbejdet aktivt for at styrke EU/USA-forholdet.</p>
<p>d. Gennem udmøntningen af regeringens strategier af 2007 for Afrika, Asien og Latinamerika at bidrage til at styrke Danmarks samarbejde med – og rolle i – disse regioner.</p>	<p>A. Danmark havde i 2008 en stor besøgsudveksling med Afrika, der sigtede mod at styrke både det politiske, økonomiske og kulturelle samarbejde. Særligt kan besøget af Kongehuset til Tanzania og statsministerens besøg til Kenya og Etiopien fremhæves. Regeringens strategi for Asien blev i 2008 udmøntet med selvstændige strategier for Indien og Kina der begge blevet lanceret ved statsministerens besøg i de pågældende lande. Statsministeren deltog i oktober i ASEM-7 i Kina med deltagelse af stats- og regeringschefer fra regionen. Der blev udarbejdet en ny Afghanistan strategi for perioden 2008-12, der fordobler bistandsindsatsen. I 2008 var der en række politiske konsultationer med bl.a. Brasilien, Bolivia, Chile og Nicaragua samt indgåelse af samarbejdsaftaler med Argentina og Chile om bl.a. energi og klima. Udenrigsministeren deltog i maj 2008 i EU-Latinamerikatopmødet i Lima med deltagelse af stats- og regeringschefer fra hele regionen.</p>
<p>e. Fremme af danskere på alle niveauer i internationale organisationer.</p>	<p>A. Udenrigsministeriet har i 2008 igangsat og gennemført en række initiativer med henblik på at øge antallet af danskere i internationale organisationer, herunder etableringen af en støttefunktion i Personalekontoret med koordinationsansvar på området; sikring af stabil adgang for potentielle kandidater til internationale stillingsopslag med oplysning om løn- og ansættelsesvilkår; og iværksættelse af instrumenter til identifikation af og opfølgning på internationale stillinger af særlig interesse for Danmark. Den øvrige centraladministration er efter behov blevet inddraget i disse initiativer; og samarbejdet med Personalestyrelsen er blevet yderligere udbygget, især vedrørende stillinger i EU's institutioner.</p>

Prioritet 4: Arbejde for, at den globale indsats mod klimaforandringer styrkes

Overordnet mål	Målopfylde – Analyse/vurdering
<p>a. Gennem en aktiv diplomatisk indsats på alle niveauer arbejde for at der på COP15 i København i 2009 indgås en ny ambitiøs, global klimaaf tale.</p>	<p>A. Der har gennem 2008 foregået en løbende og intensiv dialog gennem såvel bilaterale som multilaterale kanaler for at fremme indgåelsen af en ambitiøs, global klimaaf tale i København. Alle ambassader har i tæt dialog med ministeriet været inddraget i processen, herunder gennem tætte kontakter til nøgleaktører i de centrale lande samt gennem udarbejdelsen af analyser om landenes positioner. Udviklingsministeren lancerede i november 2008 klimadialogprocessen, der har til formål at styrke modstandsdygtigheden overfor klimaforandringerne blandt de mest sårbare og udsatte grupper i udviklingslandene. Processen skal munde ud i vedtagelse af en række konkrete vejledende principper, der kan fødes ind i forhandlingerne frem mod COP15 og indgå i den langsigtede udviklingspolitiske strategiudvikling på tilpasningsområdet.</p>
<p>b. Styrke miljøpartnerskaber med udviklingslande og nyindustrialiserede lande for at fremme en bæredygtig og mere effektiv udnyttelse af energiresourcer, bl.a. gennem miljøsektorprogrammer og samarbejde vedrørende miljø og energiteknologi gennem de bistandspolitiske erhvervsinstrumenter.</p>	<p>B. Den danske støtte på energiområdet har i 2008 særligt været til udviklingslandene, mens der er gjort mindre i forhold til de nyindustrialiserede lande. Fokus har været på at sikre adgang til vedvarende og bæredygtig energi for de fattigste og mest sårbare grupper i udviklingslandene samt at bidrage til produktion af rener energi og derved tilpasning til klimaudfordringen. Gennem multilateral og bilateral støtte har Danmark bidraget til at udvide adgangen til ren, billig og bæredygtig energi i udviklingslandene samt til energieffektivisering. Den multilaterale støtte er ydet gennem Verdensbanken, den Asiatiske Udviklingsbank samt FNs udviklingsorganisationer. Bilateral støtte er bl.a. ydet til Vietnam, Burkina Faso, Nepal, Kina og Indonesien. Der blev i 2008 endvidere taget initiativ til et nyt program for at fremme vedvarende energi og energieffektivitet hos små og mellemstore virksomheder i Afrika. Programmet sigter mod at forbedre adgangen til moderne energi gennem vedvarende energiløsninger og -effektivisering for at bidrage til opfyldelsen af 2015-Målene.</p>
<p>c. Styrket markedsføring af dansk miljø- og energiteknologi, herunder fokus på de markedsmuligheder, der skabes med værtskabet for COP15.</p>	<p>A. Udenrigsministeriets handlingsplan for erhvervsrettede aktiviteter i forbindelse med COP15 er blevet fulgt op af et højt aktivitetsniveau. Så godt som alle enheder ude har arbejdet med at fremme dansk miljøteknologi. Der har været afholdt over 100 aktiviteter, hvor dansk miljø- og energiteknologi er blevet markedsført.</p>

Prioritet 5: Aktiv medvirken til konfliktløsning, stabilitet, rehabilitering, humanitære indsatser og genopbygning i kriseramte områder

Overordnet mål	Målopfylde – Analyse/vurdering
<p>a. Sikre fortsat aktiv dansk deltagelse i konfliktforebyggelse, -håndtering og genopbygning, med særligt fokus på Irak, Afghanistan, Sudan og Kosovo, samtidig med, at der sikres sammenhæng mellem sikkerhed og udvikling samt – hvor karakteren af den danske militære indsats åbner mulighed for det – mellem civile og militære indsatser (samtænkning).</p>	<p>A. Der har også i 2008 både ude og hjemme været udført et omfattende og mangesidet arbejde med at sikre fortsat aktiv dansk deltagelse i konfliktforebyggelse, -håndtering og genopbygning, med særligt fokus på Irak, Afghanistan, Sudan, Kosovo og Georgien og ved at opbygge afrikansk kapacitet til konfliktforebyggelse og -håndtering. Fokus har i særlig grad rettet sig mod integrerede indsatser, hvor forskellige civile og militære indsatser samtænkes. Aktiviteterne har bl.a. bestået i udarbejdelse af fyldestgørende beslutningsgrundlag vedr. Danmarks internationale militære og civile engagementer, videreførelse af samtækningsdagsordenen i relevante internationale fora og i bilaterale kontakter samt konkret tilpasning af indsatserne på landniveau. Hvad angår indsatsen i Afghanistan kan bl.a. fremhæves udarbejdelse af en flerårig Afghanistanstrategi samt arbejdet i den tværministerielle Afghanistan-taskforce.</p>
<p>b. Yde dansk bidrag til den brede transformation i NATO, som vil være tema frem til og også efter topmødet i 2008.</p>	<p>A. Der har også i 2008 både ude og hjemme været udført et omfattende arbejde med at yde danske bidrag til den brede transformation i NATO. Målopfylde har bl.a. bestået i vedtagelsen af en NATO-samtækningshandlingsplan samt fortsat høj dansk profil i arbejdet med at reformere NATO-hovedkvarteret i Bruxelles og fremme den militære transformationsproces i NATO i tæt samarbejde med DANATO og Forsvarsministeriet.</p>

Prioritet 6: En styrket international retsorden samt fremme af åbne, demokratiske retssamfund baseret på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse og en stabil politisk og økonomisk udvikling

Overordnet mål	Målopfyldelse – Analyse/vurdering
<p>a. Fremme demokrati og menneskerettigheder gennem en højnelse af den danske profil på området, herunder i Menneskerettighedsrådet samt gennem styrket dialog og bistandssamarbejde.</p>	<p>A. Aktiviteterne til fremme af demokrati og menneskerettigheder har bl.a. været koncentreret om vedtagelse af en dansk torturresolution, en markant dansk profil inden for ytrings- og religionsfrihed samt om forberedelserne af Durban-konferencen i Menneskerettighedsrådet og i FN's Generalforsamling. Dertil kommer public diplomacy aktiviteter med vægt på at fremme menneskerettigheder og demokrati. Inden for udviklingsbistanden har ministeriet fortsat arbejdet med at bidrage til at opbygge effektive demokratiske institutioner og forbedre retstilstanden i udviklingslandene. I 2008 anvendtes ca. 1 mia. kr. af de samlede bistandsmidler på indsatser, der fremmer god regeringsførelse, demokrati og menneskerettigheder, herunder tematiske programmer i de fleste programsamarbejdslande.</p>
<p>b. Styrke fokus på vidensindsamling om og beredskab i forhold til fremvæksten af politisk islam.</p>	<p>B. En task-force er etableret i ministeriet med henblik på at styrke håndteringen af Islam-relaterede spørgsmål; der blev taget initiativ til en akademisk rundrejse i Mellemøsten med det formål at styrke den danske ressourcebase ift. politisk islam; Udenrigsministeriet bidrager til gennemførelsen af Forsvarsakademiets Sikkerhedskursus om Mellemøsten, bl.a. med fokus på politisk islam. Det Arabiske Initiativ har bidraget til etablering af et netværk af centrale aktører i Mellemøsten samt til at opbygge en dansk videns- og ressourcebase i civilsamfundet. Repræsentationerne har i relevant omfang kontakter til politiske islamske bevægelser. Genoptrykningssagen gjorde imidlertid udbygning af kontaktnetværk og dermed målopfyldelsen vanskeligere end forventet i 2008.</p>
<p>c. Bidrage til at skabe en effektiv, åben og ansvarlig offentlig forvaltning samt korruptionsbekæmpelse i danske samarbejdslande.</p>	<p>A. Udenrigsministeriets handlingsplan for korruptionsbekæmpelse er også i år blevet fulgt op af et højt aktivitetsniveau. Alle enheder har arbejdet med at fremme korruptionsbekæmpelse både i den offentlige forvaltning i partnerlande og i samarbejdsorganisationer. Endvidere har man foretaget en mindre opdatering af folderne 'code of conduct' og 'hotline' så de nu fremstår i en samlet version på engelsk, fransk og spansk. Der forventes udgivet en version på arabisk i 2009. I 2009 vil ministeriet arbejde med at få udarbejdet en samlet koncerntilgang til anti-korruption, som yderligere vil strømline indsatsen mod korruption. Den nye strategi for fremme af en effektiv, åben og ansvarlig offentlig forvaltning har i 2008 dannet grundlag for nye faser af programmer for god regeringsførelse i den offentlige forvaltning. Herved er der også i 2008 blevet arbejdet på at fokusere disse programmer, så de følger prioriteterne nedfældet i strategien.</p>
<p>d. Styrke udvalgte aspekter af den internationale retsorden gennem danske initiativer, herunder vedrørende tilbageholdte i internationale militære operationer, den folkeretlige ramme for terrorbekæmpelse og bekæmpelse af straffrihed for grove internationale forbrydelser.</p>	<p>B. Udenrigsministeriet har også i 2008 arbejdet for at styrke udvalgte aspekter af den internationale retsorden gennem danske initiativer. Det gælder ikke mindst afklaringen af den internationale ramme for tilbageholdte i internationale militære operationer, hvor Danmark i maj 2008 inden for rammerne af "Københavns-processen" var vært for et stor internationalt seminar, der fokuserede på de praktiske erfaringer med tilbageholdelsesproblematikken for troppebidragsyndende lande og internationale organisationer. Seminaret blev fulgt op af en række møder i margin af FN's Generalforsamling i november 2008. Danmark har endvidere ved en række internationale konferencer og seminarer præsenteret de foreløbige resultater nået i "Københavns-processen", men endnu udestår afklaringen af en række væsentlige spørgsmål, hvorfor målet vurderes delvist opfyldt.</p>

Prioritet 7: Måltrettet fattigdomsbekæmpelse og opnåelse af de øvrige 2015-Mål med særlig fokus på Afrika gennem en effektiv og fokuseret udviklingsbistand inden for rammerne af 0,8% af BNI

Overordnet mål	Målopfyldelse – Analyse/vurdering
<p>a. Fokuser og effektiviserer bistanden ved bl.a. at presse på for en mere rationel arbejdsdeling og arbejde for Danmark som lead-donor i 1-2 sektorer i programsamarbejdslandene.</p>	<p>B. Danmark fungerede i 2008 som lead-donor i minimum 1-2 sektorer i samtlige programsamarbejdslande med undtagelse af ét land. Der arbejdes fortsat for en øget fokusering og effektivisering af bistanden, herunder for en mere rationel arbejdsdeling, hvilket står højt på bl.a. EU-formandskabets dagsorden for 2009. Det er dog en målsætning, der har vist sig svær at gennemføre for alle donorer, herunder Danmark, da det ofte kræver svære fravalg.</p>
<p>b. Sætte Afrika i centrum ved at fastholde og understøtte kontinentets ansvar for ejerskab for egen udvikling, herunder omsætte den nye Afrika-politik i konkrete initiativer.</p>	<p>B. I 2008 var det altoverskyggende danske initiativ i forhold til Afrika etableringen af Afrika-kommissionen, der afholdt to succesfulde møder i henholdsvis København og Addis Ababa. Statsministeren er formand for kommissionen, der omfatter afrikanske og internationale ledere. Formålet er at fremsætte nye og innovative strategier til en forbedring af det internationale udviklingssamarbejde med Afrika. Fokus for kommissionens arbejde er unge og beskæftigelse. Arbejdet med Afrika-kommissionen har medført at opfølgning på Afrika-strategien i et vist omfang har været lavere prioriteret.</p>
<p>c. Målrrette indsatsen på de tværgående hensyn og prioritetsområder, herunder især:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvinders rettigheder og status - hiv/aids - international migration. 	<p>B. Der er arbejdet systematisk på at styrke integreringen af de tværgående hensyn i bistanden og prioritetsområder, bl.a. gennem indførelse af et nyt kvantificeringssystem. Der er opnået markante resultater både internationalt og på landeniveau af den i 2008 iværksatte globale kampagne til støtte for 2015-Mål nr. 3 om ligestilling og kvinders muligheder. Den omfattende kampagne indebærer dog, at enkelte andre tiltag måtte nedprioriteres. Der er i løbet af 2008 arbejdet måltrettet for at få iværksat en effektiv indsats på hiv/aids-området i opfølgning på regeringens målsætning om at anvende 1 mia. kr. på hiv/aids-indsatser i 2010. På migrationsområdet har Danmark bidraget til et styrket og koordineret EU-Afrika samarbejde. Der er desuden nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe med henblik på at sikre en koordineret tilgang til migration og udvikling.</p>

Prioritet 8: Opnåelse af bedst mulige internationale rammebetingelser, herunder gennem en offensiv handelspolitik⁹

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldeelse - Analyse/vurdering
a. Fremme global og regional frihandel, bl.a. gennem et positivt resultat af Doha-runden og supplerende regionale og bilaterale handelsaftaler, med bedre globale markedsadgangsbetingelser, herunder ikke mindst for danske virksomheder, og overgangsordninger for de fattigste udviklingslande.	Varetagelse af en offensiv dansk handelspolitik gennem implementering af den offensive handelspolitiske strategi.	Initiativer A. 10 og herover. B. 9. C. Færre end 9.	A. 10 10 initiativer var under implementering eller blev implementeret i 2008, omfattende: Database over handels- og investeringsbarrierer; sektorspecifik indsats mod handels- og investeringsbarrierer; styrkelse af lokal virksomhedsrådgivning på vækstmarkederne; virksomhedsguide mod piratkopiering; styrket indsats vedr. sammenhængen mellem handel og klima via afholdelse af to internationale konferencer; afholdelse af en konference om afdækning af handelspolitiske rammebetingelser i forbindelse med finanskrisen; styrket politisk virksomhedsrådgivning; overvågning af og information om regionale og bilaterale aftaler samt styrkelse af det lokale EU-samarbejde på vækstmarkederne.
b. Betjene danske virksomheder bedst muligt gennem eksport- og toldteknisk information, nedbrydning af konkrete handelsbarrierer, målrettet politisk rådgivning samt opretholdelse af et effektivt kriseberejdskab.	Identifikation og forsøg på nedbrydning af markedsbarrierer.	Antal sager A. 100 og herover. B. 90-99. C. Færre end 90.	A. 110. I 2008 blev der identificeret 110 handelsbarrierer fra repræsentationernes side. De såkaldte "ikke-toldmæssige" barrierer udgjorde den største hindring for eksporten, selvom toldsatser ligeledes havde betydning, specielt efter finanskrisens indtræf. Barriererne kan nedbrydes via WTO og EU's bilaterale aftaler men også via DE, herunder de danske repræsentationer, og EU-kommissionen. DE er i gang med at udarbejde en handlingsplan mhp. at kortlægge, hvordan de enkelte barrierer bedst nedbrydes.

9) Danmarks Eksportråds (DE) samlede mål er fastlagt i DE's strategiske handlingsplan 2008, der er godkendt af DE's bestyrelse. I mål og resultatstyringsprocessen fastlægges repræsentationernes individuelle andel af den samlede målopfyldeelse.

Prioritet 9: Aktiv udnyttelse af globaliseringens muligheder ved at øge internationaliseringen af dansk erhvervsliv, herunder især de små og mellemstore virksomheder, at styrke den kommercielle innovation samt at øge tiltrækningen af udenlandske investeringer til Danmark ¹⁰

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldelse - Analyse/vurdering
a. Bidrage til danske virksomheders mer-eksport og styrkelse af konkurrenceevne gennem internationalisering og ved at fremme adgangen til udenlandsk viden, netværk, teknologi, kapital og andre udenlandske kilder til opbygning af virksomhedens innovative kapacitet.	Øget internationalisering af danske virksomheder	Kundeandel A. 55% og herover. B. 49-54%. C. Mindre end 49%.	A. 55%. Det har været et succesmål at sikre, at DE's rådgivning har stor eller afgørende værdi for virksomhedernes internationalisering eller dele heraf. Målet var i 2008 55%, hvilket er opnået. I 2009 sættes målet op til 58%.
	1. At sikre at DE's rådgivning har stor eller afgørende værdi for deres internationalisering eller dele deraf.		
	2. At sikre høj tilfredshed blandt DE's kunder.	Kundetilfredshedsgrad A. 90% og herover. B. 81-89%. C. Mindre end 81%.	A. 90%. 90% af virksomhederne var tilfredse eller meget tilfredse med de konkrete betalingsbehandlede opgaver, som blev udført af DE. Andelen af meget tilfredse var på 56%. Målene er dermed opfyldt.
		- heraf meget tilfredse A. 55% og herover. B. 49-54%. C. Mindre end 49%	A. 56%.
	Styrket kommerciel innovation	Antal løste opgaver på innovationscentre	A. 106.
	1. Yde konkret rådgivning til danske virksomheders innovationsproces.	A. 60 og herover. B. 54-59. C. Færre end 54.	Der blev løst 106 virksomhedsopgaver fordelt på de tre innovationscentre. Målet var 60. Af de 106 løste virksomhedsopgaver havde 83 opgaver en værdi over 5.000 kr. Innovationscentre havde i 2008 81 unikke kunder, hvoraf små og mellemstore virksomheder udgjorde ca. halvdelen. Det skal bemærkes, at innovationscentret i München først åbnede officielt i juni, og derfor kun har været funktionsdygtigt i et halvt år.

¹⁰⁾ Danmarks Eksportråds (DE) samlede mål er fastlagt i DE's strategiske handlingsplan 2008, der er godkendt af DE's bestyrelse. I mål og resultatstyringsprocessen fastlægges repræsentationernes individuelle andel af den samlede målopfyldelse.

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldelse - Analyse/vurdering
	Driftsmål	Kendskabsniveau blandt eksportansvarlige	A. 92%.
	1. At øge kendskabet til Danmarks Eksportråd.	A. 75% og herover. B. 67-74%. C. Mindre end 67%.	Målet for kendskabsniveau blandt eksportansvarlige baseres nu på et samlet kendskabsmål for DE, Udenrigsministeriet og de danske repræsentationer i udlandet. Resultatet heraf er en kendskabsgrad på 92%, og målet er således opfyldt. Seneste imagemåling har ligeledes vist en markant stigning i kendskab alene til DE (fra 62% i 2007 til 78% i 2008) blandt de danske eksportansvarlige. Ifølge analysevirksomheden Genius Acces viser resultatet, at den nye målrettede markedsføringsindsats bl.a. mod eksportvirksomheder, som DE ikke tidligere har været i kontakt med, har haft en positiv effekt.
	2. At udvikle organisationens medarbejdere.	Andel medarbejdere der vurderer, at deres kompetencer løbende udvikles	B. 68%.
		A. 69% og herover. B. 62-68%. C. Mindre end 62%.	Med Udenrigsministeriets nye medarbejdertilfredshedsundersøgelse (MTU), der er implementeret i hele udenrigstjenesten i 2008, er det nu muligt at lave en opgørelse ud fra det konkrete spørgsmål ”mine kompetencer udvikles løbende i mit nuværende job”. I årets MTU indgår kun svar fra DE-medarbejdere i hjemmetjenesten. I 2009 vil der i opgørelsen blive søgt indarbejdet svar fra DE-medarbejdere i udetjenesten, hvilket forventes at tilvejebringe et styrket datagrundlag.
	3. At sikre og fastholde en høj medarbejdertilfredshed og medarbejdermotivation.	Grad af medarbejdertilfredshed	B. 73.
		A. 78% og herover. B. 70-77%. C. Mindre end 70%.	Medarbejdertilfredshed og -motivation er opgjort ud fra MTU 2008 og den enkelte medarbejders besvarelse af spørgsmålet ”hvor tilfreds eller utilfreds er du i alt med at gøre tjeneste i din nuværende gruppe?” og ”jeg føler mig motiveret i mit arbejde”. Graden af tilfredshed er udtrykt som et gennemsnit på en skala fra 1 til 100 point. Målet er ikke fuldt ud indfriet. Der vil blive arbejdet på at forbedre målopfyldelsen.

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldelse - Analyse/vurdering
		Grad af medarbejdermotivation A. 75% og herover. B. 67-74%. C. Mindre end 67%.	B. 70. MTU'en peger på, at en indsats i forhold til medarbejdernes daglige arbejde, dvs. passende faglige udfordringer, udnyttelse af medarbejdernes ressourcer og styrket videndeling vil have størst effekt i forhold til at øge medarbejdertilfredsheden og motivationen.
	4. At fastholde et højt kvalitets- og aktivitetsniveau.	Indtjeningsgrad (indtægter ift. udgifter) A. 25% og herover B. 22-24% C. Mindre end 22%.	A. 27%. Målet er opfyldt. Den samlede indtjening for ude- og hjemmetjenesten var i 2008 på ca. 104 mio. kr., hvorved Finanslovens indtjeningsmål på 98,7 mio. kr. blev opnået. I forhold til indtjeningen i 2007 er dette en stigning på 7%.
b. Rådgive små og mellemstore virksomheder (SMV'er) om konkrete internationaliseringsaktiviteter, især gennem længerevarende forløb, herunder bistå SMV'erne med at blive eksportparate.	Styrkede globale muligheder for iværksættere samt små og mellemstore virksomheder 1. Gøre SMV'er eksportparate.	Andel eksportforberedte virksomheder, der går videre med internationalisering A. 40% og herover. B. 36-39%. C. Mindre end 36%.	A. 54,8%. Målet for eksportforberedelse var, at mindst 40% af de eksportforberedte virksomheder senest 6 måneder efter eksportforberedelsesforløbet skulle være gået videre til internationalisering. Resultatet for 2008 blev, at 54,8% gik videre til Eksportstart eller videre med internationalisering på egen hånd ¹¹ .
	2) Rådgive SMV'er om konkrete internationaliseringsaktiviteter.	Antal løste opgaver A. 2.900 og herover. B. 2.610-2.899. C. Færre end 2.610.	A. 2.975. DE havde i 2008 et mål om betjening af mindst 2.900 SMV-kunder (under 50 mio. kr. i omsætning og under 50 ansatte) med et gns. anvendt timeforbrug på over 20 timer per opgave. I alt løste DE 2.975 SMV-opgaver i 2008, inklusiv betjente SMV'er i fælles fremstød med tilskud
		Gns. størrelse pr. opgave i timer A. 20 og herover. B. 18-19. C. Færre end 18.	A. 22,4. Det anvendte gns. timeforbrug per opgave i 2008 lå på 22,41 timer, dvs. over målet på 20 timer per opgave. DE har således i alt brugt 66.670 timer på servicering af SMV'er i 2008, hvilket er ca. 15% over det samlede måltal på 58.000 timer.

11) Målt på virksomheder der har afsluttet Eksportforberedelse mellem 1/1 2008 og 30/6 2008.

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldeelse - Analyse/vurdering
c. Bistå med tiltrækning af investeringer til Danmark, især inden for udvalgte videntunge sektorer.	Flere udenlandske investeringer til Danmark	1. Bistå med rådgivning og markedsføring med henblik på tiltrækning af investeringer til Danmark.	A. 1.191. Målet var at bidrage til skabelse af 900 jobs. Invest in Denmark arbejder med investeringsfremme rundt omkring i verden resulterede i etableringen af 1.191 udenlandske arbejdspladser i Danmark. De 1.191 arbejdspladser er skabt via 43 succesfulde investeringsprojekter. Resultaterne viser betydelig fremgang i forhold til 2007, hvor indsatsen gav 900 arbejdspladser.
			A. 588 ¹² . Ved medvirken til etablering af 588 arbejdspladser i Vestdanmark i 2008 ligger DE ligeledes markant over målet på 250.
		2. Øge investeringer inden for udvalgte videntunge sektorer.	A. 80% Målet om at 75% af projekterne i 2008 skulle være videntensive er nået. IKT tegnede sig for 27% af arbejdspladserne, HUB Denmark stod for 40%, Life Science 11%, Creative 6%, Renewable Energy 11% og Maritime 4%.
		3. Styrke kendskab og relationer til Danmark som et videntungt investeringsland.	B. 2.245. Procesmålet er ikke fuldt ud indfriet. Der er afholdt 2245 møder frem for 2500 møder, som var målet. Imidlertid har DE medvirket til skabelse af langt flere arbejdspladser og tiltrukket langt flere videntunge investeringer end målsat, hvilke har været de overordnede mål med indsatsen.
		Antal arbejdspladser	A. 900 og herover. B. 810-899. C. Færre end 810.
		– heraf i Vestdanmark	A. 250 og herover. B. 225-249. C. Færre end 225.
		Andel succeser som er videntunge investeringer	A. 75% og herover. B. 67-74%. C. Mindre end 67%.
		Antal møder med potentielle investorer	A. 2.500 og herover. B. 2.245-2.499. C. Færre end 2.245.
		Antal factfinding missions/ besøgsprogrammer til Danmark	A. 50 og herover. B. 45-48. C. Færre end 45.
			B. 48. Procesmålet er ikke fuldt ud indfriet. Der er afholdt 48 missions frem for 50, som var målet. Imidlertid har DE medvirket til skabelse af langt flere arbejdspladser og tiltrukket langt flere videntunge investeringer end målsat, hvilke har været de overordnede mål med indsatsen.

12) Hertil kommer 35 i region Sjælland.

Overordnet mål	Delmål	Succeskriterier	Målopfyldeelse - Analyse/vurdering
		Antal skabte relationer mellem udenlandske og danske klynger A. 10. B. 8-9. C. Mindre end 8.	A. 10. Målet er indfriet. Antal skabte relationer defineres som skabte kontakter (i form af møder, besøgsprogrammer eller et konkret samarbejde) mellem danske og internationale virksomheder og vidensinstitutioner samt mellem danske og udenlandske erhvervs-klynger eller klyngeorganisationer.

Prioritet 10: Effektiv støtte til nødstedte danskere i udlandet, et styrket kriseberedskab for danskere i udlandet ved større naturkatastrofer, terrorangreb, ulykker, politiske og militære kriser mv., styrket europæisk og nordisk samarbejde herom samt styrket EU- og nordisk visumsamarbejde i overensstemmelse med globaliseringens udfordringer

Overordnet mål	Målopfyldeelse - Analyse/vurdering
a. Yde effektiv bistand til danskere i nød i udlandet (sygdom, ulykker, fængslinger, bortførelser, mv.).	A. I 2008 hjalp Udenrigsministeriet igen mange nødstedte danskere i udlandet og alle repræsentationer opfyldte målene på området. Kravet om, at landeoplysningerne til brug for Udenrigsministeriets Globale Vagtcenter skulle opdateres kvartalsmæssigt, blev ikke fuldt opfyldt af alle ambassader. Overskridelserne havde dog ingen indflydelse på hjælpen til nødstedte danskere i udlandet og erfaringen viser, at to årlige opdateringer er tilstrækkeligt.
b. Styrke repræsentationernes kriseberedskab, herunder gennem kriseberedskabsøvelser.	B. Repræsentationernes kriseberedskab blev videreudviklet i 2008, herunder ved udbygning af det lokale samarbejde med nordiske og EU-lande og deltagelse i lokale kriseøvelser, inkl. øvelser organiseret af ministeriet. Den samlede delvise målopfyldeelse afspejler især, at et centralt udmeldt delmål om regelmæssig afprøvning af nødsatellit-telefonerne ikke blev opfyldt fuldt tilfredsstillende. Ministeriet vil arbejde for at forbedre dette forhold, herunder ved at oprette en særlig intranetside, hvor repræsentationerne skal registrere datoerne for forskellige kontroller og opdateringer på Borgerservices område.
c. Etablere Visuminformationssystemet i overensstemmelse med EU's og Integrationsministeriets planer og prioriteter.	A. Der var tale om en tilfredsstillende målopfyldeelse vedrørende etablering af første fase af det nye Visuminformationssystem (UM-VIS). Efter nogle indkøringsproblemer i et par måneder fungerer systemet tilfredsstillende. Fase 1 er gennemført inden for budgettet. Anden fase af UM-VIS planlægges udrullet i 2010-11.
d. Effektivisere repræsentationernes visumsagsbehandling, herunder gennem undersøgelse af muligheder for outsourcing af dele af visumsagsbehandlingen.	A. I 2008 blev der igen behandlet et meget stort antal visumansøgninger (ca. 85.000) på repræsentationerne. Næsten alle de visumudstedende repræsentationer (45/47) havde fuld målopfyldeelse i forhold til uanmeldt visumkontrol ved repræsentationschefen. Kravet om visumstikprøvekontrol i Schengen-landene bortfaldt i 2008 som følge af det meget begrænsede antal ansøgninger og indgår derfor ikke i målrapporteringen. Målet vedrørende visumoutsourcing på udvalgte repræsentationer indgår heller ikke i målrapporteringen, da dette ikke blev aktuelt i 2008 grundet især ønske om at indhente flere erfaringer fra pilotprojekterne i New Delhi og Moskva og behov for at gennemføre en EU-udbudsrunde. I forbindelse med implementeringen af første fase af det nye visuminformationssystem er der i samarbejde med Integrationsministeriet og Udlændingesservice gennemført kurser for 2 medarbejdere fra hver repræsentation med sigte på at uddanne dem i anvendelsen af det nye system samt en generel forbedring af sagsbehandlingskvaliteten. Det er endvidere besluttet at gå videre med projektet om udbredelse af outsourcing til et større antal repræsentationer, hvor der er forretningsmæssigt grundlag for at få et firma til at påtage sig opgaven.

Prioritet 11: En styrket kommunikationsindsats nationalt såvel som internationalt, herunder gennem public diplomacy at fremme viden i udlandet om Danmark samt om Danmarks kompetencer, kultur og mærkesager

Overordnet mål	Målopfyldelse - Analyse/vurdering
<p>a. Styrke public diplomacy-indsatsen med fokus på de centrale temaer for udmøntningen af offensiv global markedsføring af Danmark:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miljø, energi og klima, herunder i relation til COP15 2. Den danske samfundsmodel 3. Danmarks globale ansvar og engagement 4. Det kreative Danmark. 	<p>A. Udenrigsministeriet, herunder ikke mindst de danske repræsentationer, videreførte og intensiverede i 2008 arbejdet med at markedsføre Danmark og danske styrkepositioner over for udlandet med fokus på fire centrale temaer: 1) Miljø, energi og klima, herunder i relation til COP15, 2) Den danske samfundsmodel, 3) Danmarks globale ansvar og engagement og 4) Det kreative Danmark. Denne public diplomacy- og presseindsats blev gennemført i form af en omfattende række aktiviteter og tiltag, såsom seminarer, konferencer, udstillinger, journalistbesøg, offentlige optrædener og netværksskabelse.</p> <p>Forberedelserne til klimakonferencen (COP15) i december 2009 påkaldte sig i 2008 betydelig opmærksomhed, og mange af ovennævnte public diplomacy- og presseaktiviteter havde fokus på emnerne for konferencen. Ministeriet stod tillige for udviklingen af den permanente COP15-hjemmeside (lanceret februar 2009) og konferencens visuelle identitet.</p>
<p>b. Styrke kommunikationsindsatsen over for den danske og internationale offentlighed.</p>	<p>A. Udenrigsministeriets fokus på kommunikation over for udlandet, danske medier og offentligheder blev styrket i 2008, ikke blot i kraft af den øgede indsats nævnt under 11.a., men f.eks. også med relanceringen og opgraderingen af www.denmark.dk. Dertil kommer, at grundlaget for en fremtidig styrkelse af u-landsoplysningen i Danmark blev lagt i 2008, og en række tiltag, der skal kvalificere u-landsoplysningen, vil blive iværksat i 2009.</p>

Prioritet 12: Udenrigsministeriet som en stadig mere åben, effektiv og kompetenceudviklende organisation og som en god arbejdsplads, der tager hensyn til sammenhængen mellem familie og arbejdsliv

Overordnet mål	Målopfyldelse - Analyse/vurdering
<p>a. Sikre en fortsat effektiv og bred opfølgning på globaliseringsanalysens HR-del ved gennem en samlet og langsigtet tilgang at skabe muligheder for mobilitet og fleksibilitet for såvel medarbejdere som deres familier, gennemførelse af en løbende og sammenhængende kompetenceudvikling for den enkelte medarbejder og implementering af en stresspolitik.</p>	<p>B. Overordnet for ministeriet er målet søgt nået bl.a. gennem etablering af et kompetencecenter, der har til opgave at udvikle og tilbyde medarbejderne målrettede tilbud om kompetenceudvikling. Nye behov er identificeret i årets løb og vil gradvist blive imødekommet. Der er desuden udarbejdet en sammenhængende medarbejder- og familierestrategi, også dækkende lokalt ansatte, ved en opprioritering af den personlige rådgivning, udvikling af en chefpolitik m.m. For de enkelte enheder er målet fortrinsvis søgt nået ved gennemførelse af årlige MUS-samtaler og MVS-samtaler hvert andet år med samtlige medarbejdere. I forlængelse heraf har en række enheder opfyldt delmål om at udarbejde og gennemføre kompetenceudviklingsplaner for medarbejderne, at gennemføre medarbejderseminarer og have regelmæssige møder mellem ledelse og medarbejdere. Andre enheder har lagt vægt på, at medarbejderne er blevet tilbudt fleksible arbejdsvilkår, bl.a. mulighed for at arbejde hjemme og atter andre at især lokalt ansattes vilkår skulle underlægges mere ensartet regulering. Det overordnede mål er samlet set kun delvist opfyldt, hvilket hovedsagelig tilskrives at en del enheder ikke har nået at gennemføre MUS/MVS og/eller udarbejde kompetenceplaner for samtlige medarbejdere inden årets udgang.</p>
<p>b. Sikre en effektiv styring af såvel finansielle som menneskelige ressourcer.</p>	<p>A. Opfyldelse af dette mål er helt overvejende søgt opnået ved enhedernes overholdelse af deres budgetrammer, hvilket er lykkedes for langt størstedelens vedkommende. Enkelte enheder har haft gennemførelse af månedlige budgetopfølgninger som delmål, og andre har fokuseret på nedbringelse af over/merarbejde. For ministeriet som helhed har der bl.a. været fokuseret på, at ledige stillinger opslås og besættes rettidigt samt at registreringerne af personaledata er systematiske og korrekte.</p>

Overordnet mål

Målopfyldelse - Analyse/vurdering

- c.** Fastholde høj driftsstabilitet og sikkerhed samtidig med effektiv udbredelse og anvendelse af nye it-systemer, der understøtter digitale og mobile arbejdsformer globalt herunder yderligere anvendelse af videokonferencer.
- A.** Ministeriet har fastholdt høj driftsstabilitet, herunder gennem fortsat modernisering af it-plattformen og udbredelsen af brugen af videokonferenceudstyr. Målet er opfyldt gennem færdiggørelse af udrulningen af VISTA/Office 2007 til alle enheder, og ved nyinstallation af videokonferenceudstyr på en række repræsentationer, samt øget udnyttelse af eksisterende installationer. Implementeringen af elektronisk arkiv i udetjenesten er fortsat og omfatter 19 repræsentationer ved udgangen af 2008. Flere enheder har også opfyldt delmål om større mulighed for og/eller større udnyttelse af teknologiske muligheder for fleksible arbejdsformer (mobilitet i form af Managed bærbare pc'er og PDA'er). Endvidere er der via Intranettet introduceret nye digitale arbejdsredskaber, som understøtter ministeriets digitaliseringsbestræbelser.
-
- d.** Tilpasse repræsentationernes sikkerhed.
- B.** For ministeriet som helhed var målet, at et nyt koncept for sikkerhed blev påbegyndt udrullet til 25% af repræsentationerne, hvilket dog ikke blev fuldt realiseret. Pga. det stigende trusselsniveau blev udrulningen trængt af behovet for øjeblikkelig opgradering af sikkerheden på de mest udsatte repræsentationer og revision af ministeriets sikkerhedskoncept. For de enkelte repræsentationer blev målet især søgt nået gennem årlige sikkerhedsmæssige selvinspektioner samt gennemførelse af nødvendige fysiske tiltag efter aftale med Sikkerhedskontoret. Nogle repræsentationer har ikke nået at gennemføre selvinspektioner inden for den fastsatte tidsfrist, og enkelte tiltag er blevet forsinket eller udskudt. Det overordnede mål er derfor kun delvist opfyldt.
-

4. REGNSKAB

Fra og med 2007 følger Udenrigsministeriet statens regler for omkostningsbaseret regnskab og omkostningsbaserede bevillinger. Ministeriets regnskab blev i 2006 opdelt i to bogføringskredse for henholdsvis drift og tilskud. Driftsregnskabet består af konto § 06.11.01. Udenrigstjenesten, konto § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15) og konto § 06.11.05. Indtægter fra Borgerservice ydelser.

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Ministeriet følger de generelle statslige regler for omkostningsbaseret regnskab og omkostningsbaserede bevillinger med følgende bemærkninger:

- Alle ejendomme er, i medfør af aftale med Finansministeriet, vurderet til markedspriser ud fra en vurdering gennemført i 2005, da der ikke foreligger offentlige vurderinger af alle Udenrigsministeriets ejendomme i udlandet. Der foretages ikke løbende værdiregulering i forhold til markedsudviklingen. Alle ejendomme er opdelt på en værdi for hhv. grund, bygninger og installationer. Værdien af installationer sættes til 10% af bygningsværdien.
- Kun de aktiver, der hører til driftsområdet medtages og afskrives.
- Afskrivning af it-udstyr følger som udgangspunkt de af Økonomistyrelsen fastsatte retningslinjer. En del af Udenrigsministeriets it-udstyr er imidlertid på baggrund af en teknisk vurdering fastsat til at have en længere levetid end tre år, og dermed en længere afskrivningsperiode. Årsagen er, at der delvis er tale om specielt udstyr til kryptering samt, at en udskiftning af IT udstyr i udetjenesten er meget kostbar og derfor sker mindre hyppigt end, hvad der er sædvane i Danmark.
- Sikkerhedsudstyr konteres som "inventar"/(bygningdele) med en 10-årig afskrivningsperiode. Enkelte sikkerhedskomponenter er på baggrund af en teknisk vurdering fastsat til at have en levetid på 15, 20 eller 30 år og dermed selvsagt en længere afskrivningsperiode.

- Udenrigsministeriets regnskab er i 2006 blevet opdelt i to bogføringskredse, hhv. en bogføringskreds vedrørende driften og en bogføringskreds vedrørende tilskudsområdet. Driftsregnskabet består af hhv. § 06.11.01 Udenrigstjenesten, § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15) og § 06.11.05 Indtægter fra Borgerserviceydelser. Udenrigsministeriet har indgået aftale med Finansministeriet og Økonomistyrelsen om fortsat at benytte fælles bank- og kassebeholdninger i udetjenesten. Finansiering af udetjenesten, opgørelse af bankbeholdninger mv. samt fordeling af renter på hhv. drifts- og tilskudsområdet er foretaget iht. en fordelingsnøgle.
- Udenrigsministeriet har i 2006 indført en bagatelgrænse på kr. 3.000 for aktivering af anskaffelser. Bagatelgrænsen betyder, at visse typer af anskaffelser (IT, AV- & kommunikationsudstyr), der efter tidligere praksis skulle aktiveres som "bunkede aktiver", afskrives fuldt ud i anskaffelsesåret, når anskaffelsesprisen per styk ligger under bagatelgrænsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.3. Årets økonomiske resultat for nærmere analyse af Udenrigsministeriets regnskab for 2008.

4.2 Resultatopgørelsen

Udenrigsministeriets resultatopgørelse for perioden 2007 til 2009 er anført nedenfor i tabel 4.

Tabel 4 Udenrigsministeriets resultatopgørelse 2007-09

Resultat pr. 31.12.2008	2007	2008	2009
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter			
Indtægtsført bevilling			
Bevilling ¹³	-1.590.200.000	-1.786.600.000	-1.786.900.000
Anvendt af tidligere års reserverede bevillinger	-19.500.000	-30.600.000	-107.500.000
Reserveret af indeværende års ¹⁴ bevillinger	30.600.000	107.500.000	100.000.000
Indtægtsført bevilling totalt	-1.579.100.000	-1.709.700.000	-1.794.400.000
Salg af varer og tjenesteydelser	-112.053.255	-117.556.707	-109.000.000
Gebyrer	-57.099.214	-59.996.070	-55.000.000
Ordinære driftsindtægter total	-1.748.252.469	-1.887.252.777	-1.958.400.000
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	217.322.595	233.586.807	267.800.000
Andre forbrugsomkostninger	2.780.432	3.929.838	4.400.000
Forbrugsomkostninger total	220.103.028	237.516.645	272.200.000
Personaleomkostninger			
Lønninger	562.802.330	631.838.305	663.300.000
Pension	79.213.429	88.590.295	90.000.000
Lønrefusion	-50.423.140	-89.608.014	-90.000.000
Andre personaleomkostninger	-289.232	1.202.569	
Personaleomkostninger total¹⁵	591.303.387	632.023.156	663.300.000
Andre ordinære driftsomkostninger	894.864.004	864.918.431	894.800.000
Af- og nedskrivninger	91.080.477	88.974.374	97.800.000
Ordinære driftsomkostninger total	1.797.350.896	1.823.432.605	1.928.100.000
Resultat af ordinær drift total	49.098.428	-63.820.172	-30.300.000
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-69.223.917	-76.827.465	-85.400.000
Andre driftsomkostninger	10.438.040	6.028.622	10.000.000
Andre driftsposter total	-58.785.877	-70.798.843	-75.400.000
Resultat før finansielle poster total	-9.687.449	-134.619.015	-105.700.000
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-8.484.601	-8.222.783	-8.000.000
Finansielle omkostninger	84.784.303	108.559.167	110.200.000
Finansielle poster total	76.299.701	100.336.384	102.200.000
Resultat før ekstraordinære poster total	66.612.252	-34.282.631	-3.500.000
Ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter	-10.378.723	-5.313.278	-5.000.000
Ekstraordinære omkostninger	698.360	981.680	1.000.000
Ekstraordinære poster total¹⁶	-9.680.363	-4.331.598	-4.000.000
Resultat	56.931.889	-38.614.229	-7.500.000

13) Inklusive 84,4 mio. kroner TB bevilling vedrørende COP 15 fællesaktiviteter.

14) Inklusive 84,4 mio. kroner TB bevilling vedrørende COP 15 fællesaktiviteter, jf. også bemærkning under "ny viden efter årsafslutningen".

15) Netto lønsum i 2008 eksklusive IV Sprogcentret er 620,6 mio. kroner.

16) Ekstraordinære udgifter og indtægter er specificeret separat i bilag 6.1.

Tabel 5 Resultatdisponering

	2008
Disponeret til bortfald	0
Disponeret til reserveret egenkapital	0
Disponeret til udbytte til statskassen	0
Disponeret til overført overskud	-30,5

Anm.: Det overførte overskud er årets resultat (-38,6 mio. kr.) fratrukket det overførte merforbrug på 8,1 mio. kr. fra 2007. Det bemærkes, at det overførte overskud i bevillingsafregningen for 2008 udgør -30,3 mio. kr. og ikke -30,5 mio. kr. Forskellen skyldes, at der ved bevillingsafregningen for 2007 blev foretaget en regulering af årets resultat efter, at Udenrigsministeriets regnskab for 2007 var afsluttet. Det resulterede i, at det overførte overskud i bevillingsafregningen for 2007 udgjorde 8,3 mio. kr., mens det i Udenrigsministeriets regnskab udgjorde 8,1 mio. kr. Der henvises til afsnittet om ny viden efter balancedatoen på side 38 i Udenrigsministeriets årsrapport for 2007.

4.3 Balancen

Udenrigsministeriets balance for perioden 2007 til 2008 er anført nedenfor i tabel 6.

Tabel 6 Udenrigsministeriets balance 2007-2008

Balance pr. 31.12.2008	2007	2008
AKTIVER		
Anlægsaktiver		
Immaterielle anlægsaktiver		
Færdiggjorte udviklingsprojekter	31.959.882	69.850.332
Erhvervede koncessioner, patenter, licenser m.v.	3.129.837	3.061.931
Udviklingsprojekter under opførelse	46.148.160	13.516.967
Immaterielle anlægsaktiver total	81.237.879	86.429.229
Materielle anlægsaktiver		
Grunde, arealer og bygninger	1.700.102.487	1.674.512.997
Transportmateriel	20.205.433	23.114.002
Produktionsanlæg og maskiner	13.862.976	16.271.426
Inventar og IT udstyr	110.075.832	114.126.413
Igangværende arbejder for egen regning	6.254.972	11.651.837
Materielle anlægsaktiver total	1.850.501.700	1.839.676.675
Finansielle anlægsaktiver		
Statsforskrivning	32.796.000	32.796.000
Øvrige finansielle anlægsaktiver	0	0
Finansielle anlægsaktiver total	32.796.000	32.796.000
Anlægsaktiver total	1.964.535.579	1.958.901.904
Omsætningsaktiver		
Likvide beholdninger		
FF5 Uforrentet konto	-179.304.000	147.707.722
FF7 Finansieringskonto	288.737.018	-72.196.615
Andre likvider	92.115.988	107.418.185
Likvide beholdninger total	201.549.006	182.929.291
Tilgodehavender	170.685.990	356.827.363
Værdipapirer	0	0
Omsætningsaktiver total	372.234.996	539.756.655
Aktiver total¹⁷	2.336.770.575	2.498.658.559

17) Der er konstateret en saldodifference i den samlede driftsbalance på 32,44 kroner, som skyldes en fejlrettelse i et datofelt fra en dato i december 2008 til en dato i januar 2009. Fejlen vedrører hhv. standardkonto 22 og 61.

Balance pr. 31.12.2008	2007	2008
PASSIVER		
Egenkapital		
Reguleret egenkapital	-32.796.000	-32.796.000
Overført overskud	8.066.915	-28.141.440
Egenkapital i alt	-24.729.085	-60.937.440
Hensatte forpligtelser	-52.718.000	-49.077.366
Gæld		
Langfristede gældsforpligtelser		
Prioritetsgæld og anden langfristet gæld	-9.453.740	-7.946.276
FF4 Langfristet gæld	-1.888.657.528	-1.846.369.487
FF6 Bygge- og IT-kredit	-53.101.494	-72.267.464
Langfristede gældsforpligtelser total	-1.951.212.762	-1.926.583.227
Kortfristede gældsforpligtelser		
Leverandører af varer og tjenesteydelser	-86.678.540	-106.606.902
Anden kortfristet gæld	-67.081.416	-14.521.355
Skyldige feriepenge	-117.241.739	-135.298.138
Reserveret bevilling	-30.600.000	-107.500.000
Periodeafgrænsningsposter, forpligtelser	-6.509.032	-98.134.131
Kortfristede gældsforpligtelser total	-308.110.728	-462.060.526
Gæld total	-2.259.323.490	-2.388.643.753
Passiver total	-2.336.770.575	-2.498.658.559

4.4 Egenkapitalforklaring

Udenrigsministeriets egenkapital er opgjort nedenfor i tabel 7.

Tabel 7 Udenrigsministeriets egenkapitalforklaring 2008 (mio. kr.)

	2007	2008
Egenkapital primo R-året	81,6	24,7
Startkapital primo	32,8	-
+ ændring startkapital	-8,1	--
Startkapital ultimo	24,7	24,7
Overført overskud primo	48,8	-
+ Regulering af det overførte overskud	-	-2,4
+ Overført fra årets resultat	-	38,6
Overført overskud ultimo¹⁸	-	-
Egenkapital ultimo R-året	24,7	61,0

Anm: Afrundinger gør, at sammentællingerne ikke summer til totalen.

18) I bevillingsafregningen er det overførte overskud beregnet til 30,3 mio. kr. bestående af årets resultat på 38,6 mio. kr. fratrukket et negativt overført overskud fra 2007 på 8,3 mio. kr.

4.5 Opfølgning på likviditetsordningen i løbet af 2008

Udenrigsministeriets driftsbevillinger er omfattet af likviditetsordningen om selvstændig likviditet. Ordningen er tilpasset de særlige organisatoriske forhold på udenrigstjenestens repræsentationer, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at foretage en fysisk adskillelse af tilskudsmidler og driftsmidler, idet det ville føre til stærkt øgede transaktions- og administrationsomkostninger. For at sikre at ordningen administreres korrekt i forhold til regelsættet for selvstændig likviditet har ministeriet valgt en ordning, hvor der fra centralt hold sker en regulering af de enkelte FF-konti.

Saldi pr. 31.12.2008 på SKB konti FF4 – FF7

	Kr.
FF5 Uforrentet konto	147.707.722
FF7 Finansieringskonto	-72.196.615
FF4 Langfristet gæld	-1.846.369.487
FF6 Bygge- og IT-kredit	-72.267.464

Det bemærkes, at ovenstående saldi på SKB-konti er opgjort pr. 31.12.2008, hvor årsregnskabet for 2008 ikke var endeligt afsluttet, idet der foretages regnskabsmæssige posteringer i supplementsperioden. Det drejer sig blandt andet om posteringer vedr. anlægskøb, som påvirker saldi på langfristet gæld, bygge- & IT kredit, samt finansieringskontoen FF7. SKB banksaldi FF4, FF6 og FF7 er opgjort primo februar 2009 på baggrund af de endelige regnskabstal for 2008 inkl. supplementsperioden. Der foretages desuden en beskeden regulering af den uforrentede konto FF5 i løbet af 1. halvår 2009, som vedrører 2008.

4.6 Opfølgning på lønsumsloft

Udenrigsministeriets lønsumsforbrug for 2008 udgjorde i alt 620,6 mio. kr., hvorved ministeriet videreførte et mindreforbrug på 3,7 mio. kr.

Tabel 8 Opgørelse af akkumuleret lønsum ultimo 2007 (mio. kr.)

År	Akk. opsparing ultimo 2007	2008
Lønsumsloft	-	624,3
Lønforbrug	-	620,6
Difference	21,8	3,7

4.7 Bevillingsregnskabet

Bevillingsregnskabet for § 06.11.01., § 06.11.04. og § 06.11.05. er opgjort nedenfor i tabel 9.

Tabel 9 Udenrigsministeriets bevillingsregnskab for § 06.11.01. Udenrigstjenesten, § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15) samt 06.11.05. Indtægter fra borgerserviceydelse

	2007	2008			2009
		Bevilling	Regnskab	Difference	
Nettoudgiftsbevilling	1.647,2	1.786,6	1.671,0	38,6	1.786,9
Nettoforbrug af reservation	-11,1		-76,9	76,9	
Indtægter	257,2	259,7	267,9	-8,2	262,4
Udgifter	1.893,3	2.046,3	1.939,0	107,3	2.049,3

Anm: Afrundinger gør, at enkelte sammentællinger ikke summer til totalen.

5. PÅTEGNING

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Udenrigsministeriet, CVR nummer 43 27 19 11, er ansvarlig for: § 06.11.01. Udenrigstjenesten, § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15) og § 06.11.05. Indtægter fra Borgerserviceydelse, herunder de regnskabsmæssige forklaringer¹⁹, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for 2008.

Det tilkendes gives hermed:

- At årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at målopstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
- At de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
- At der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af midler og drift i Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet, den 27. marts 2009.

Ulrik Federspiel
Direktør for Udenrigsministeriet

Thomas Østrup Møller
Kontorchef, Økonomikontoret

¹⁹⁾ De regnskabsmæssige forklaringer er ekskl. § 06.11.13. DCISM

6.1 Noter til resultatopgørelsen og balancen

Tabel 4a Ekstraordinære poster (Resultatopgørelsen)

Ekstraordinære bogførte poster i 2008	Indtægter	Udgifter
Refusion af udgifter i forbindelse med en reklamekampagne om rejseforsikring	-574.081	
Anlægskorrektur: Bilkøb i 2007, som blev annulleret, men først bogført i 2008	-129.953	
Medarbejderrefusion af modtagne honorarer til Udenrigsministeriet	-347.922	
Udetjenesten: refusion af moms og andre afgifter mv	-4.187.829	
Andre ekstraordinære indtægter	-73.493	
Refusion i forbindelse med opkrævet standleje ICFF New York ekskl. renter	-	604.698
Ekstraordinær flytning af residens i Tel Aviv	-	285.946
Andre ekstraordinære udgifter	-	91.035
I alt	-5.313.278	981.680

Ekstraordinære indtægter i 2008 udgjorde ca. 5,3 mio. kroner, hvilket stort set kun vedrører momsrefusion til repræsentationer i udetjenesten.

Ekstraordinære udgifter udgjorde ca. 1,0 mio. kroner. Dels som nogle refusioner vedrørende for meget opkrævet standleje til en messeaktivitet, dels som udligning af en ældre saldo vedrørende flytning af residensen i Tel Aviv.

Nedskrivninger

Udenrigsministeriet har ikke foretaget egentlige nedskrivninger i årets løb.

Tab på debitorer (Balancen)

Det bogførte tab på debitorer og andre tilgodehavender er i 2008 opgjort til ca. 800.000 kroner, hvilket er mere end forventet. I efteråret 2008 tegnede der sig et billede af større tab i 2008 end 2007, hvilket formentlig hænger sammen med finanskrisen og heraf følgende manglende betalingsevne hos en række debitorer.

Varebeholdninger (Balancen)

Udenrigsministeriet har ingen varelagre med videresalg for øje.

Hensatte forpligtelser (Balancen)

Der hensættes årligt en forpligtelse vedrørende Udenrigsministeriets mere end 500 lejemål i udetjenesten. Der sker en del lejemålsændringer i løbet af et kalenderår som følge af forskellige boligbehov under ny boligpolitik.

Prioritetsgæld (Balancen)

Der er optaget prioritetsgæld vedrørende repræsentationer i henholdsvis Berlin (forfalder i år 2014) og Haag, som forfalder i år 2009.

Ny viden efter balancedatoen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri blev i 2008 opkrævet for meget sagsbehandlertakst vedrørende specialattachéer. Det drejer sig om 1.839.000 kr. Beløbet er faktureret medio 2008 og blev uden videre betalt af Fødevareministeriet.

Der blev i forbindelse med årsafslutningen bogført en reservation på 84,4 mio. kr. på § 06.11.04. Regeringens fællesudgifter vedrørende FN's Klimakonference (COP15), svarende til den samlede bevilling på kontoen i 2008. Da der i 2008 var et forbrug på kontoen på ca. 12,7 mio. kr. skulle reservationen imidlertid have været tilsvarende mindre og således udgøre 71,7 mio. kr. Der vil blive korrigeret herfor i forbindelse med bevillingsafregningen for 2009.

Der er konstateret en saldodifference i den samlede driftsbalance på 32,44 kroner, som skyldes en fejlrettelse i et datofelt fra en dato i december 2008 til en dato i januar 2009.

I forbindelse med lukningen af tre regnskaber i Tyskland, som blev overdraget til Berlin, blev samtlige konti i hhv. Flensburg, Hamborg og München nulstillet. Nulstillingen indbefattede også (debet) saldi på egenkapitalkonti, i alt ca. 2,4 mio., som modsvares af en (kredit) postering på kontoen for periodeafgrænsning. Forholdet vil blive afklaret i år 2009. Beløbet har ingen betydning for det samlede driftsresultat, da der er tale om rene beholdningsforskydninger.

6.1.1 Noter til resultatopgørelsen

Note 1 Udviklingen i årsværk

	2005	2006	2007	2008	2009
Antal årsværk (ekskl. lokalt ansatte) ¹	1.313	1.336	1.322	1.310	1.321
Tilgang af medarbejdere	88	66	107	131	100
Afgang af medarbejdere	61	81	102	84	100
Antal medarbejdere i alt inkl. lokalt ansatte	2.262	2.270	2.277	2.284	2.315

1) Antal årsværk er opgjort i henhold til årsværksdefinitionen i Statens Lønssystem (flow). Medarbejdere (herunder tilgang og afgang) er målt i "hoveder".

6.1.2 Noter til balancen

Note 2 Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede patenter, licenser m.v.	I alt
Kostpris pr. 01.01.2008	70.697.797	3.265.651	73.963.448
Primokorrekationer og flytning ml. bogføringskredse	-	-	-
Tilgang	52.144.118	-	52.144.118
Afgang	-	-	-
Kostpris pr. 31.12.2008	122.841.916	3.265.651	126.107.567
Akkumulerede afskrivninger	-52.991.584	-203.720	-53.195.304
Akkumulerede nedskrivninger	-	-	-
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12. 2008	-52.991.584	-203.720	-53.195.304
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2008	69.850.332	3.061.931	72.912.263
Årets afskrivninger	-14.253.668	-67.907	-14.321.575
Årets nedskrivninger	-	-	-
Årets af- og nedskrivninger	-14.253.668	-67.907	-14.321.575
Afskrivningsperiode/år	5-8	80	

	Udviklingsprojekter under udførelse
Primo saldo pr. 1. januar 2008	50.692.052
Tilgang	18.024.624
Nedskrivninger	
Overført til færdiggjorte udviklingsprojekter	-55.199.709
Kostpris pr. 31.12.2008	13.516.967

Note 3 Materielle anlægsaktiver

	Grunde, arealer, bygninger	Infra- struktur	Produktions- anlæg, maskiner	Transport- materiel	Inventar og IT udstyr	I alt
Kostpris pr. 01.01.2008	1.782.652.020		37.590.448	42.144.001	332.051.971	2.194.438.440
Primokorrektion/flytning mellem bogføringskredse						
Tilgang	3.007.606		4.921.887	10.001.365	41.004.954	58.935.812
Afgang	-	-	-	-4.385.053	-	-4.385.053
Kostpris pr. 31.12.2008	1.785.659.626		42.512.335	47.760.313	373.056.925	2.248.989.199
Akkumulerede afskrivninger	-111.146.629	-	-26.240.910	-24.646.311	-258.930.512	-420.964.362
Akkumulerede nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2008 (netto)	-111.146.629	-	-26.240.910	-24.646.311	-258.930.512	-420.964.362
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2008	1.674.512.997	-	16.271.425	23.114.002	114.126.413	1.828.024.837
Årets afskrivninger	-28.597.096	-	-2.513.437	-2.707.743	-36.954.373	-70.772.649
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-
Årets af- og nedskrivninger	-28.597.096	-	-2.513.437	-2.707.743	-36.954.373	-70.772.649
Afskrivningsperiode/år	50/20/0	ingen	10	5/8	3 /5 /10/10+	

Igangværende arbejder for egen regning

Primo saldo pr. 1. januar 2008	6.254.972
Tilgang	12.671.320
Nedskrivninger	-
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	-7.274.455
Kostpris pr. 31.12.2008	11.651.837

6.2 Årets resultatopfyldelse

Tabel 10 Årets resultatopfyldelse

Prioritet	Overordnet mål	Antal enheder ude og hjemme der har opstillet delmål	Repræsentationers og enheders rapportering om opfyldelse af delmål			Samlet mål-opfyldelse*
			A	B	C	
1. En aktiv international indsats for at bekæmpe terrorisme og begrænse udbredelsen af masseødelæggelsesvåben.	1a	76	106	9	1	A
2. En effektiv, samlet dansk interessevaretagelse i EU med særlig fokus på en løsning vedrørende EU's forfatningstraktat.	2a	32	36	1	3	A
	2b	44	53	5	0	A
3. Etablering af partnerskaber nationalt og internationalt for at sikre optimal varetagelse af danske interesser og herigennem fungere som rådgiver, koordinator og strategisk sparringspartner om internationale spørgsmål.	3a	76	121	1	2	A
	3b	26	28	1	0	A
	3c	67	101	10	3	A
	3d	45	58	7	3	A
	3e	42	39	6	3	A
4. Arbejde for at den globale indsats mod klimaforandringer styrkes.	4a	94	138	10	1	A
	4b	42	46	14	4	B
	4c	63	61	9	3	A

Prioritet	Overordnet mål	Antal enheder ude og hjemme der har opstillet delmål	Repræsentationers og enheders rapportering om opfyldelse af delmål			Samlet mål-opfyldelse*
			A	B	C	
5. Aktiv medvirken til konfliktløsning, stabilitet, rehabilitering, humanitære indsatser og genopbygning i kriseramte områder.	5a	72	116	14	11	A
	5b	31	35	1	0	A
6. En styrket international retsorden samt fremme af åbne, demokratiske retssamfund baseret på respekt for menneskerettighederne, god regeringsførelse og en stabil politisk og økonomisk udvikling.	6a	78	118	11	5	A
	6b	51	48	11	2	B
	6c	41	46	9	2	A
	6d	30	31	9	7	B
7. Målrettet fattigdomsbekæmpelse og opnåelse af de øvrige 2015-Mål med særlig fokus på Afrika gennem en effektiv og fokuseret udviklingsbistand inden for rammerne af o,8% af BNI.	7a	38	59	8	7	B
	7b	30	35	8	3	B
	7c	41	60	12	8	B
8. Opnåelse af bedst mulige internationale rammebetingelser, herunder gennem en offensiv handelspolitik. **)	8a					A
	8b					A
9. Aktiv udnyttelse af globaliseringens muligheder ved at øge internationaliseringen af dansk erhvervsliv, herunder især de små og mellemstore virksomheder, at styrke den kommercielle innovation samt at øge tiltrækningen af udenlandske investeringer til Danmark. **)	9a					A
	9b					A
	9c					A
10. Effektiv støtte til nødstedte danskere i udlandet, et styrket kriseberedskab for danskere i udlandet ved større naturkatastrofer, terrorangreb, ulykker, politiske og militære kriser mv., styrket europæisk og nordisk samarbejde herom samt styrket EU- og nordisk visumsamarbejde i overensstemmelse med globaliseringens udfordringer.	10a	85	315	24	12	A
	10b	85	137	24	18	B
	10c	52	52	2	0	A
	10d	48	49	0	4	A
11. En styrket kommunikationsindsats nationalt såvel som internationalt, herunder gennem public diplomacy fremme viden i udlandet om Danmark samt om Danmarks kompetencer, kultur og mærkesager.	11a	111	118	15	11	A
	11b	115	129	15	15	A
12. Udenrigsministeriet som en stadig mere åben, effektiv og kompetenceudviklende organisation og som en god arbejdsplads, der tager hensyn til sammenhængen mellem familie og arbejdsliv.	12a	108	121	22	9	B
	12b	86	102	12	4	A
	12c	56	62	9	4	A
	12d	55	47	8	4	B

*) A - mål opfyldt: >80% A'er fra relevante enheder ude og hjemme

B - mål delvist opfyldt >80% A'er og B'er fra relevante enheder ude og hjemme

C - mål ikke opfyldt: ≤80% A'er og B'er fra relevante enheder ude og hjemme

**) Målopfyldelsen ved prioritet 8 og 9 er opgjort af Danmarks Eksportråd efter særskilt metode.

6.3 Indtægtsdækket virksomhed

En opgørelse af Udenrigsministeriets Sprogcenters indtægtsdækkede virksomhed er anført nedenfor i tabel 11.

Tabel 11 Indtægtsdækket virksomhed 2005-08

Opgjort i 1.000kr.	2005	2006	2007	2008
Sprogundervisning årets resultat (minus fortegn = overskud)	774	-705	-452	1.489
Sprogundervisning akkumuleret (fra 1999 og fremefter) resultat (minus fortegn = overskud)	-1.983	-2.688	-3.140	-1.651

6.4 Gebyrfinansieret virksomhed

En opgørelse af gebyrfinansieret virksomhed i Udenrigsministeriet under § 06.11.05. Indtægter for Borgerserviceydelse er anført nedenfor i tabel 12.

Tabel 12 Gebyrindtægter 2005-08

	2005	2006	2007	2008
131161 Gebyr Pas	-7.434.865	-6.719.987	-7.174.562	-8.296.242
131162 Gebyr Legalisering	-6.521.139	-7.059.518	-8.209.370	-11.310.699
131163 Gebyr Bistandssager	-348.824	-405.253	-499.051	-383.428
131164 Gebyr Visa	-27.970.194	-29.204.058	-39.319.613	-38.582.984
131169 Øvrige gebyrindtægter	-1.553.296	-1.337.310	-1.896.618	-1.422.718
I alt	-43.828.318	-44.726.127	-57.099.214	-59.996.070

6.5 Udenrigsministeriets tilskudsordninger og lovbundne bevillinger under overførselsramme 1, § 06.1, § 06.2 og § 06.4

Tabel 13

I tabel 1 i kapitel 2 er der opstillet en tabel over ministeriets tilskudsregnskab samt lovbundne bevillinger under overførselsramme 1, hvor til der henvises. De regnskabsmæssige forklaringer hertil er opstillet nedenfor.

Ad § 06.11.01 Udenrigstjenesten

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	1723,7	33,5	1757,2	1718,3	38,9

Ad § 06.11.04 Fællesudgifter vedrørende COP15

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	0,0	84,4	84,4	12,7	71,7

Der var i 2008 et mindreforbrug på kontoen på 71,7 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at en række aktiviteter vedr. COP15 først blev iværksat ultimo 2008.

Se gennemgangen af det økonomiske resultat for 2008 i afsnit 2.3.

Ad § 06.11.05 Indtægter fra borgerservice ydelser

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Indtægt	-55,0	-	-55,0	-60,0	5,0

Der har i 2008 været en merindtægt på 5 mio. kr. på kontoen. Indtægterne på det konsulære område er efterspørgselsstyret.

Ad § 06.22.01 Fredsbevarende operationer

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	70,4	-	70,4	85,0	-14,6

Der har i 2008 været et merforbrug på 14,6 mio. kr. på kontoen, der dækker dels udgifter til pålignende bidrag til FN's fredsbevarende operationer, dels udgifter til internationale tribunaler og straffedomstole. Stigningen i udgifterne kan primært henføres til det pålignende bidrag til to nye fredsbevarende operationer, for hvilke budgetterne blev udarbejdet efter budgetlægningen for finansåret 2008. Det drejer sig om operationerne MINURCAT (Den Centralafrikanske Republik og Tchad) og UNAMID (Darfur).

Ad § 06.22.03 Øvrige organisationer

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	232,1	-	232,1	206,2	25,9

Der var i 2008 et mindreforbrug på kontoen på 25,9 mio. kr. Dette kan bl.a. henføres til, at udgifterne til hhv. Danmarks generelle FN bidrag samt bidraget til renoveringen af FN's hovedkvarter var lavere end budgetteret, hvilket skyldes dels kursudsving, dels besparelser på FN's budget.

Ad § 06.22.05 Den Europæiske Investeringsbank

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	0,0	-	0,0	2,1	-2,1

Kontoen vedrører betalinger til Den Europæiske Investeringsbank (EIB) af garantier for manglende betalinger fra låntageres side på EIB-lån til aktiviteter i AVS-landene (udviklingslande i Afrika, Vestindien og Stillehavet) og om eventuel tilbagebetaling til Danmark fra EIB's side af ydet garanti, som låntager har tilbagebetalt til EIB.

Ved årets begyndelse kan betalingerne, der skal erlægges efter anmodning fra EIB, ikke vurderes præcist. Beløbet afhænger af de i løbet af året konstaterede manglende tilbagebetalinger fra låntagernes side. Det er heller ikke muligt at foretage en nøjagtig budgettering af omfanget af eventuelle tilbagebetalinger fra EIB. Det afhænger af, i hvilket omfang låntagere måtte indfri misligholdte lån, der er dækket af kautionisterne. På finansloven for 2008 blev der derfor skønsmæssigt budgetteret et beløb af 4,4 mio. kr. for både betalinger og tilbagebetalinger.

De beløb, der er udbetalt til EIB efter påkrav herom fra banken, var i 2008 på ca. 2,1 mio. kr. til dækning af restancer på lån i Zimbabwe og Senegal. Beløbet dækker over restancer fordelt på 7 opkrævninger fra EIB. Der var i 2008 ingen tilbagebetalinger fra EIB.

Ad § 06.11.15 Ikke-lovbundne tilskud til internationale formål og institutioner

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	13,8	-	13,8	11,5	2,3

Der var i 2008 et mindreforbrug på kontoen på 2,3 mio. kr. Mindreforbruget kan overvejende henføres til forsinket iværksættelse af presseinitiativet under handlingsplanen for den offensive markedsføring af Danmark. Den forsinkede iværksættelse skyldes, at planlægningshorisonten på en række presseaktiviteter er langvarig.

Ad § 06.11.19 Bilateralt naboskabsprogram

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	186,8	-	186,8	202,8	-16,0

Af merforbruget i 2008 på 16 mio. kan 15,3 mio. henføres til videreførsel fra finansåret 2007. De resterende 0,7 mio. kan henføres til manglende registrering ultimo 2008 af en tilbageførsel af et resttilsagn på 1,7 mio., som dermed først indgår i regnskabet for 2009.

Ad § 06.21.01 Nordisk Ministerråd

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	146,5	-	146,5	135,0	11,5

Der var i 2008 et mindreforbrug på 11,5 mio. kr. på kontoen. Budgetteringen af Danmarks bidrag til Nordisk ministerråd i 2008 er foretaget med udgangspunkt i et totalbudget på 858,6 mio. kr. i 2007-priser. Efter budgetterings-tidspunktet blev Nordisk Ministerråds faktiske budget vedtaget, og blev derefter reguleret i forhold til valutakurser og inflation. Danmark skulle ifølge den for 2008 vedtagne fordelingsnøgle betale 22,5 % heraf. Bidraget reguleres tillige som følge af en betalingsordning for højere uddannelse samt for eventuelle overskud fra tidligere år. I 2008 har også en

beslutning fra Samarbejdsministrene om en ekstraordinær reduktion af Nordisk Ministerråds likviditet spillet ind. Danmarks samlede indbetaling har i 2008 således været 135,0 mio. kr.

A§ 06.41.02 Eksportstipendiater

	FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse
Udgift	52,8	-5,0	47,8	43,4	4,4

Der var i 2008 et mindreforbrug på kontoen på 4,4 mio. kr., der primært kan henføres til, at indtjeningen på handelskontoerne var højere end budgetteret i 2008.

6.6 Udenrigsministeriets tilskudsordninger under § 06.3 Bistand til udviklingslandene overførselsramme 2

Nedenfor er angivet en tabel over ministeriets tilskudsregnskab for udviklingsbistanden under overførselsramme 2 samt de regnskabsmæssige forklaringer knyttet hertil.

Tabel 14a Tilskudsregnskab for Udenrigsministeriets udviklingsbistand (mio. kr.) Overførselsramme 2

	2008				2009				Disponibel ramme i alt
	Videreførsel primo	Bevilling Incl. TB	Regnskab	Resultat	Videreførsel ultimo	Videreførsel primo	Bevilling (FFL 2008)		
Bistand til udviklingslande i alt	264,2	12.393,7	11.641,0	752,7	1.016,9	339,4	12.936,7	13.276,1	
06.31.79 Reserver	0,0	0,0	0,8	-0,8	-0,8	-0,8	140,0	139,2	
06.32.01 Udviklingslande i Afrika	7,3	2.885,8	2.751,5	134,3	141,6	10,6	3.833,0	3.843,6	
06.32.02 Udviklingslande i Asien	20,9	1.404,7	782,2	622,5	643,4	168,1	1.044,0	1.212,1	
06.32.04 Personelbistand	5,9	296,2	243,3	52,9	58,8	21,3	332,6	353,9	
06.32.05 Business-to-business Programmet mv.	4,6	241,5	222,2	19,3	23,9	12,8	233,0	245,8	
06.32.06 Blandede kreditter	0,7	349,3	348,6	0,7	1,5	1,5	350,0	351,5	
06.32.07 Lånebistand	0,0	450,3	450,4	-0,1	-0,1	-0,1	261,0	260,9	
06.32.08 Øvrig bilateral bistand	3,8	375,7	364,0	11,7	15,6	13,9	568,0	581,9	
06.32.10 Overgangs- og øvrig bistand til vestl. baltikum	0,0	0,0	-0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	
06.33.01 Bistand gennem private org. (NGO'er)	56,4	968,8	1.022,7	-53,9	2,5	0,8	1.013,0	1.013,8	
06.34.01 Særlig miljøbistand i udviklingslande	100,6	385,9	423,6	-37,7	62,9	62,9	457,8	520,7	
06.35.01 Forskn. og oplysning i Danmark mv	19,12	294,7	301,8	-7,1	12,0	4,5	268,1	272,6	
Bilateral bistand i alt	219,3	7.652,9	6.910,9	742,0	961,4	295,5	8.500,5	8.796,0	
06.35.02 International udviklingsforskning	0,2	50,0	48,9	1,1	1,2	0,2	50,0	50,2	
06.36.01 FN's Udviklingsprogram (UNDP)	0,1	400,0	395,4	4,7	4,7	4,7	371,0	375,7	
06.36.02 FN's Børnefond (UNICEF)	0,0	208,2	208,2	0,0	0,0	0,0	207,2	207,2	
06.36.03 HIV/AIDS, Befolknings- og Sundhedsprogram	0,3	580,1	580,3	-0,2	0,1	0,1	740,0	740,1	
06.36.04 FN's Landbrugs, fødev. og ern. prog.	0,0	200,0	180,0	20,0	20,0	20,0	155,0	175,0	
06.36.05 Globale miljøprogrammer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
06.36.06 FN, øvrige bistandsprog.	-66,9	443,8	394,6	49,2	-17,8	-17,8	126,8	109,0	
06.37.01 Verdensbankgruppen	0,1	815,9	787,0	28,9	29,0	26,0	554,0	580,0	
06.37.02 Regionale udviklingsbanker	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
06.37.03 Reg. Udviklingsfonde og øvrige fonde	4,4	297,3	300,8	-3,5	0,9	0,9	413,4	414,3	
06.37.04 Bistand gennem EU	0,1	489,7	489,7	0,0	0,1	0,1	550,8	550,9	
06.38.01 Multilat. regional- og overg. bist.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
06.38.02 Indsatser vedr. stabilitet og sikkerhed	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
06.38.03 Diverse multilat. bidrag	85,0	0,0	85,0	-85,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
06.39.01 Bidrag til hum. org. under FN	0,1	330,0	330,0	0,0	0,1	0,1	425,0	425,1	
06.39.02 Ekstraord. hum. bidrag og int. hum. Bidrag	21,6	905,8	910,4	-4,6	17,0	9,5	843,0	852,5	
Multilateral bistand i alt	44,8	4.740,8	4.730,1	10,7	55,5	44,0	4.436,2	4.480,2	

Ad 06.31.79 Reserver

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
100,0	-100,0	-	-0,8	-0,8	6,8%

Tilskudsområdet samler en række posteringer på beholdningskonti på § 06.31.79, især posteringer fra SLS, bankkonti og mellemregningsposter mv. I 2008 bogførtes ligeledes posteringer af denne karakter på kontoen. Der er tale om posteringer på i alt ca. 0,8 mio. kr. netto, som burde være omposteret til andre konti.

Ad §06.32.01 Udviklingslande i Afrika

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
3.131,4	-245,6	2.885,8	2.751,5	134,3	4,7%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes hovedsageligt inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 131 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet.

Ad §06.32.02 Udviklingslande i Asien

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
1.107,0	297,7	1.404,7	782,2	622,5	44,3%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes først og fremmest inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 475 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet. Dertil kommer 55 mio. DKK vedrørende fredsbevillingen i Nepal som videreføres i 2009 på grund af forsinkelsen af den nye regerings gennemførelse af fredsprocessen. Endvidere er et tilsagn på 100 mio. DKK til Nicaragua videreført til 2009 for at sikre fleksibiliteten i beslutningen herom på baggrund af en gennemgang af det samlede landeprogram i februar 2009 og Bangladesh fik forøget bevillingen med 11,7 mio. DKK til dækning af udligningen af balancer på projekter fra tidligere år.

Ad § 06.32.04 Personelbistand

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
306,0	-9,8	296,2	243,3	52,9	17,9%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes hovedsageligt inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 38 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet. Dertil kommer væsentlige mindreforbrug i enhederne i december i forhold til året forinden med 7 mio. DKK på rådgiverbistanden og 8 mio. DKK på firmarådgivere.

Ad § 06.32.05 Business-to-Business Programmet mv.

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
233,0	8,5	241,5	222,2	19,3	8,0%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes først og fremmest inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 11 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet. Dertil kommer mindre forbrug på 4 mio. DKK på B2B programmer, som følge af forsinkelse af tre bevillinger i Tanzania og mindreforbrug på Offentlige-Private partnerskaber på 4 mio. DKK.

Ad § 06.32.06 Blandede kreditter

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
350,0	-0,7	349,3	348,6	0,7	0,2%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes først og fremmest inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 11 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet. Dertil kommer mindreforbrug på 4 mio. DKK på B2B programmer, som følge af forsinkelse af tre bevillinger i Tanzania og mindreforbrug på Offentlige-Private partnerskaber på 4 mio. DKK.

Ad § 06.32.08 Øvrig bilateral bistand

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
428,0	-52,3	375,7	364,0	11,7	3,1%

Afvigelsen skyldes hovedsageligt et mindreforbrug på Demokrati og menneskeretigheder, hvor ambassaden pga. en procedurefejl ikke har bogført alle de afgivne tilsagn på denne konto og bistanden til Centralasien har afventet godkendelsen af en ny flerårig strategi. Derudover har der været mindreforbrug på Stabilisering og konfliktforebyggelse pga. en forsinkelse i indgåelsen af en aftale med Den Internationale Straffedomstol (ICC) om bidrag til en trustfond for ofre for krigsforbrydelser.

Ad § 06.33.01 Bistand gennem private organisationer (NGO'er)

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
983,0	-14,2	968,8	1.022,7	-53,9	-5,6%

Afvigelsen skyldes en videreførsel på 56 mio. DKK fra 2007 og en tilsvarende bevillingsnedsættelse på TB.

Ad § 06.34.01 Særlig miljøbistand i udviklingslande

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
403,3	-17,4	385,9	423,6	-37,7	-9,8%

Afvigelsen skyldes en videreførsel på 67 mio. DKK fra 2007 på Øvrige miljøbidrag samt et mindreforbrug på 25 mio. DKK på Klimapuljen som videreføres til 2009 til udskudte aktiviteter som deltagelse i forberedelsen af COP15.

Ad § 06.35.01 Forskning og oplysning i Danmark m.v.

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
300,9	-6,2	294,7	301,8	-7,1	-2,4%

Afvigelsen skyldes en videreførsel på 16 mio. DKK fra 2007 og en tilsvarende bevillingsnedsættelse på TB på Projekter i Danmark.

Ad § 06.35.02 International udviklingsforskning

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
50,0	-	50,0	48,9	1,1	2,1%

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab for tilsagn skyldes hovedsageligt inkluderingen af ikke genanvendelige tilsagn på 1 mio. DKK i opgørelsen af regnskabet.

Ad § 06.36.04 FN's Landbrugs-, fødevarer- og ernæringsprogrammer

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
180,0	20,0	200,0	180,0	20,0	10,0%

Afvigelsen skyldes tillægsbevilling af 20 mio. DKK til genopfyldningen til IFAD for 2009, som ikke blev gennemført i 2008, men i stedet videreføres til 2009.

Ad § 06.36.06 FN, øvrige bistandsprogrammer

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
407,3	36,4	443,8	394,6	49,2	11,1%

Afvigelsen skyldes væsentligst at bevillingen på 85 mio. DKK til Støtte til aktiviteter inden for handel og udvikling er anført her, mens regnskabet på tilsvarende 85 mio. DKK er ført på § 36.38.03.25. Endvidere skal bemærkes at der er et merforbrug på 25 mio. DKK på FN's fredsbevarende operationer, hvilket der er hjemmel på Finansloven til at videreføre.

Ad § 06.37.01 Verdensbankgruppen

FL	TB	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	
824,7	-10,1	814,6	786,2	28,4	3,5%

Afvigelsen skyldes hovedsageligt at et tilsagn til IBRD på 25 mio. DKK fejlagtigt afgivet i 2007 er blevet tilbageført i 2008.

Det akkumulerede resultat for konti med videreførselsafgang under udviklingsbistanden er angivet nedenfor i tabel 14b.

**Tabel 14b Akkumuleret resultat for konti med videreførselsafgang under § 06.3
Bistand til udviklingslandene (mio. kr.)**

Hovedkontor	Ultimo 2005	Ultimo 2006	Ultimo 2007	Resultat 2008	Akk. overskud ultimo 2008	Til videre- førsel
	-17,3	7,1	7,3	134,3	141,6	10,6
§ 06.32.01 Udviklingslande i Afrika	-3,6	3,9	20,9	622,5	643,4	168,1
§ 06.32.02 Udviklingslande i Asien	4,6	0,5	5,9	52,9	58,8	21,3
§ 06.32.04 Personelbistand	2,2	3	4,6	19,3	23,9	12,8
§ 06.32.05 Privat Sektor Programmet m.v	-0,9	0,4	0,7	0,7	1,5	1,5
§ 06.32.06 Blandede kreditter	-0,3	0,1	0	-0,1	-0,1	-0,1
§ 06.32.07 Lånebistand	3,7	0,9	3,6	11,7	15,6	13,9
§ 06.32.08 Bilateral bistand til regional- og nærømråder	0	2,7	0	0,3	0,3	0,0
§ 06.32.10 Overgangsbistand til vestlige Balkan	-1,6	9,1	56,4	-53,9	2,5	0,8
§ 06.33.01 Bistand gennem private organisationer (NGO'ere)	30,8	7,9	33,3	-37,7	62,9	62,9
§ 06.34.01 Særlig miljøbistand	4,8	-0,2	19,1	-7,1	12,0	4,5
§ 06.35.01 Forskning og oplysning i Danmark	0,1	0	0,2	1,1	1,2	0,2
§ 06.35.02 International udviklingsforskning	-1,7	6,6	0,1	4,7	4,7	4,7
§ 06.36.01 De forenede Nationers Udviklingsprogram (UNDP)	-0,5	0	0	0,0	0,0	0,0
§ 06.36.02 De Forenede Nationers Børnefond (UNICEF)	0	0	0,3	-0,2	0,1	0,1
§ 06.36.03 HIV/AIDS, Befolknings- og Sundhedsprogrammer	-0,2	0	0	20,0	20,0	20,0
§ 06.36.04 FN's Landbrugs-, fødevarer- og ernæringsprogrammer	0,2	0	67,3	0,0	0,0	0,0
§ 06.36.05 Globale Miljøprogrammer	-1,2	35,2	13	49,2	-17,8	-17,8
§ 06.36.06 FN, øvrige bistandsprogrammer	-1	0,1	0,1	28,9	29,0	26,0
§ 06.37.01 Verdensbankgruppen	7,8	0	0	0,0	0,0	0,0
§ 06.37.02 Regionale udviklingsbanker	-0,1	0	4,4	-3,5	0,9	0,9
§ 06.37.03 Regionale udviklingsfonde og øvrige fonde	1,7	0	0,1	0,0	0,1	0,1
§ 06.37.04 Bistand gennem Den europæiske Union (EU)	-6,6	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0
§ 06.38.01 Multilateral regional- og genopbygningsbistand	-0,1	0	0,1	0,0	0,0	0,0
§ 06.38.02 Indsatser vedr. stabilitet og sikkerhed	5,4	5	5,1	-85,0	0,0	0,0
§ 06.38.03 Diverse multilaterale bidrag						
§ 06.39.01 Bidrag til humanitære organisationer under FN-systemet	0	0	0,1	0,0	0,1	0,1
§ 06.39.02 Ekstraordinære humanitære bidrag og Internationalt Humanitært Beredskab	-0,3	22,5	21,6	-4,6	17,0	9,5

En oversigt over udestående tilsagn under Udenrigsministeriets tilskudskonto med reservationsbevilling er angivet i tabel 15 nedenfor.

Tabel 15 Udestående tilsagn

		Primo 1.1.2008 ¹	Årets tilsagn ²	Årets betaling ³	Ultimo 31.12.08 ⁴
06	Tilsagn i alt	-20.051,2	-10.430,7	10.941,5	-19.540,4
§ 06.11.19	Bilateral nabosk. program	-313,0	-202,5	172,1	-343,5
§ 06.11.27	Klimaprojekter i udvikl. lande	-343,3	343,3	0,0	0,0
§ 06.31.01	Adm. af det int. udvik. samarbej.	0,0	0,0	0,0	0,0
§ 06.32.01	Udviklingslande i Afrika	-8.339,3	-3.137,1	2.461,2	-9.015,2
§ 06.32.02	Udviklingslande i Asien	-5.331,9	-866,3	1.398,0	-4.800,2
§ 06.32.04	Personelbistand	-162,2	-255,5	294,2	-123,6
§ 06.32.05	Privat Sektor Programmet	-431,1	-222,5	182,7	-470,9
§ 06.32.06	Blandede kreditter	0,0	0,0	0,1	0,1
§ 06.32.08	Bilateral bistand til reg. og næromr.	-703,8	-363,7	409,7	-657,9
§ 06.32.10	Overgangs-bist. til vestl. balkan	-0,8	0,3	0,0	-0,5
§ 06.33.01	Bistand gennem private org. (NGO'er)	-606,9	-1.022,7	960,6	-668,9
§ 06.34.01	Særlig miljøbistand i udvikl. lande	-1.731,1	-423,6	520,8	-1.633,9
§ 06.34.06	Lukket	-43,5	43,5	0,0	0,0
§ 06.35.01	Forskn. og oplysning i Danmark	-307,5	-314,7	214,9	-407,3
§ 06.35.02	International udviklingsforskning	-24,3	-48,9	38,2	-35,1
§ 06.36.01	FN's Udviklingsprogram (UNDP)	-2,6	-395,4	394,7	-3,3
§ 06.36.02	FN's Børnefond (UNICEF)	-3,1	-208,2	208,0	-3,3
§ 06.36.03	HIV/AIDS, Befolknings- og Sundhedsprogra	-275,0	-580,3	621,1	-234,1
§ 06.36.04	FN's Landbrugs, fødev. og ern. prog.	-0,7	-180,0	180,0	-0,7
§ 06.36.05	Globale miljøprogrammer	-338,5	0,0	183,3	-155,2
§ 06.36.06	FN, øvrige bistandsprog.	-56,4	-193,8	145,9	-104,3
§ 06.37.01	Verdensbankgruppen	-37,5	-790,0	749,9	-77,6
§ 06.37.02	Regionale udviklingsbanker	-138,9	-20,0	58,4	-100,5
§ 06.37.03	Reg. Udviklingsfonde og øvrige fonde	-0,6	-233,5	234,1	0,0
§ 06.38.01	Multilat. regional- og overg. bist.	-287,5	10,1	112,1	-165,4
§ 06.38.02	Indsatser vedr. stabilitet og sikkerhed	-81,9	0,0	26,1	-55,8
§ 06.38.03	Diverse multilat. bidrag	-67,5	-85,0	53,3	-99,2
§ 06.39.01	Bidrag til hum. org. under FN	0,0	-330,0	330,0	0,0
§ 06.39.02	Ekstraord. hum. bidrag og int. hum. bidr	-364,7	-910,7	933,3	-342,1
§ 06.41.03	DE, særlige eksportfremmetilskud ⁵	-57,4	-43,4	58,97	-41,9

1) Primo 1.1.2008 er opgjort som ultimosaldo pr. 31.12.2007 vedr. udestående tilsagn pr. hovedkonto i UM-Finans, kontogr. 77.2.

2) Årets tilsagn er opgjort som årets bevægelser fra 1.1.2008 på konto 779501 i UM-Finans, hensættelser og tilsagn inkl. evt. korrektioner.

Årets tilsagn er derved udtryk for årets samlede bevægelser på hensættelseskontoen, hvilket kan give afvigelse i forhold til regnskabstallene i tabel 14a og 14b.

3) Årets betaling er opgjort som årets bevægelser fra 1.1.2008 til 31.12.2008 på konto 779592 i UM-Finans, udbetalinger vedrørende tilsagn inkl. evt. korrektioner.

4) Ultimo 31.12.2008 er opgjort som summen af de tre øvrige kolonner.

6.7 Forelagte investeringer

Tabel 16 Oversigt over afsluttede projekter (mio. kr.)

Afsluttede projekter	Byggestart	Forventet afslutning v. byggestart	Faktisk afslutnings-tidspunkt	Oprindeligt budgetteret totaludgift	Totaludgift	Bevilling modtaget
	-	-	-	-	-	-

Tabel 17 Oversigt over igangværende anlægsprojekter (mio. kr.)

Igangværende anlægsprojekter	Byggestart	Forventet afslutning	Årets udgift	Total udgift	Forventet totaludgift
Ambassadebygning Dhaka	2008	2010	0,2	0,2	7,0, jf. aktstykke 178, 2005
Ambassadebygning New Delhi	2009	2010	0	0	10,0, jf. aktstykke 178, 2005

6.8 Nøgletal

Nedenfor er angivet en række nøgletal vedrørende Udenrigsministeriets økonomi for perioden 2006 til 2008.

Tabel 18 Oversigt over Udenrigsministeriets nøgletal

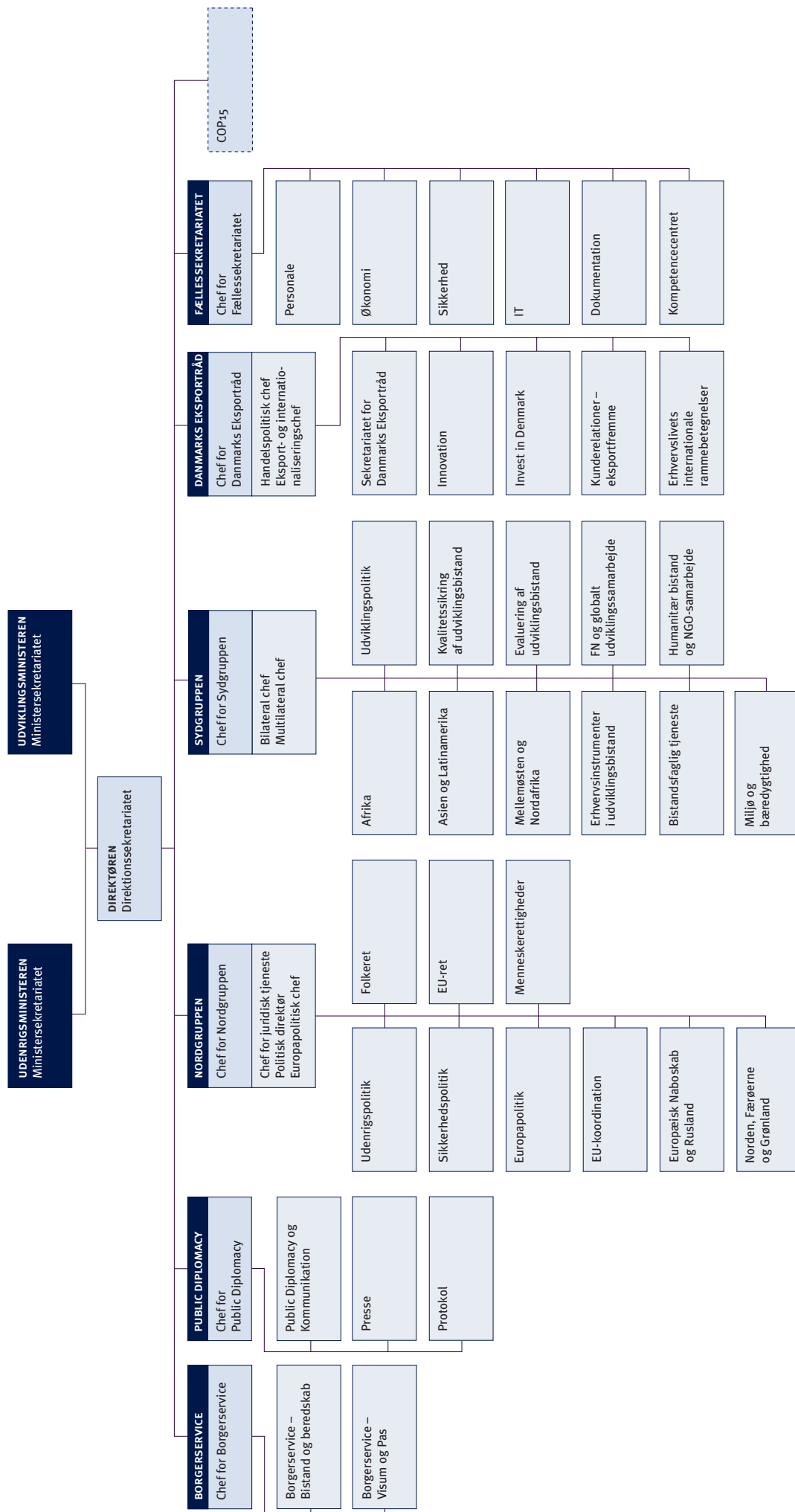
Nøgletal	2006	2007	2008
Negativ udsvingsrate		-0,60	0,4
Akk. overskudsgrad	-5,6%	-2,68%	0,6%
Udnyttelsesgrad af låneramme		90,8%	84,6%
Overskudsgrad	-3,6%	-3,3%	2,0%
Bevillingsandel	91,2%	90,3%	90,6%
Ekstraordinære poster, indtægter	0,7%	0,6%	0,3%
Ekstraordinære poster, udgifter	0,9%	0,0%	0,1%
Tab på debitorer		0,2%	0,2%
Kapitalandel	7,7%	9,6%	10,0%
Afskrivningsrate	13,8%	17,2%	20,0%
Opretholdelsesgrad	139,5%	117,7%	130,5%
Gennemsnitlig årsværkspris t.kr.	447.530	447.277	482.460
Soliditetsgrad	1,3%	1,1%	2,2%
Reservationsflow	100,0%	100,0%	100,0%
Reservationsandel	1,2%	1,7%	5,7%
Akk. reservationsandel	1,2%	1,7%	5,7%

6.9 Oversigt over årsberetninger m.v. på udenrigsministeriets område for relaterede institutioner

- Beretning til Folketinget om udviklingen i EU i 2008 (www.um.dk, maj 2009).
- Skriftlig redegørelse til Folketinget om Europarådets virksomhed og Danmarks deltagelse heri (www.um.dk, maj 2009).
- Handelspolitisk Orientering 2008 (www.um.dk/da/menu/Udenrigspolitik/Handelspolitik)
- Årsberetning for Investeringsfonden for Østlande 2008 (www.ioe.dk ultimo april 2009).
- Danidas Årsberetning 2008 (www.um.dk, juni 2009).
- Årsrapport for Center for Kultursamarbejde med Udviklingslandene 2008 (www.cku.dk, august 2009).
- DBL – Institute for Health Research and Development (april 2009)
- Årsberetning for Danida Fellowship Center 2008 (www.dfcentre.com, april 2009).
- Årsberetning for Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene 2008 (www.ifu.dk, april 2009).
- Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre (RCT), Årsberetning 2008 (www.rct.dk, maj/juni 2009).
- Danish Seed Health Center, Årsberetning 2008 (www.dshc.life.ku.dk, maj 2009)
- Mellemløseligt Samvirke, Årsberetning 2008 (www.ms.dk, juni 2009).
- Danmark og EF-Domstolen i 2008 (www.um.dk, april 2009)
- Udførsel af våben og produkter med dobbelt anvendelse fra Danmark i 2008 (www.um.dk, april 2009).
- Skriftlig redegørelse til Folketinget om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) (www.um.dk, april 2009)
- Årsberetning 2008 DCISM, herunder DIIS og IMR (www.dcism.dk, maj 2009).

UDENRIGSMINISTERIET I KØBENHAVN

Januar 2009

*Ulrik Federspiel
Direktør for
Udenrigsministeriet*

Globaliseringen har ført til væsentlige ændringer i Udenrigsministeriets arbejdsopgaver og fokus. Globaliseringsanalysen fra 2006 gav et samlet bud på, hvordan Udenrigsministeriet kunne indrette sig for på bedst mulig vis at håndtere globaliseringens udfordringer og muligheder, og der er siden gennemført en række tiltag som opfølgning på analysen.

Udenrigsministeriets globaliseringsproces fortsatte i 2008, hvor det bl.a. blev besluttet at indføre en ny struktur i hjemmetjenesten, som skal bidrage til at skabe et endnu bedre og mere globaliseringsparat ministerium. Der bliver tale om den mest gennemgribende reorganisering af Udenrigsministeriet siden 1991, hvor Udenrigsministeriets struktur blev tilpasset ændringerne efter den kolde krig.

Kernen i reorganiseringen, der forventes gennemført i løbet af 2009, er en overgang fra den nuværende opdeling i Nord og Syd til en struktur baseret på 11 centre. Formålet med centerstrukturen er at sikre en mere klar og tidssvarende opgavefordeling, således at der bl.a. skabes en stærkere strukturel forankring af globaliseringens nye emner. Hertil kommer en nyorientering af ministeriets personaleudvikling med henblik på at styrke ministeriets håndtering og udvikling af menneskelige ressourcer til gavn for både opgavevaretagelsen og alle medarbejdergrupper.

Der vil i den forbindelse blive gjort en særlig indsats for at sikre, at Udenrigsministeriet også i fremtiden vil kunne bemande de vanskelige poster i udetjenesten, som der er blevet flere af de senere år. Væbnede konflikter, en generelt skærpet sikkerhedssituation, trusler mod danskere og danske interesser og svære sundheds- og levevilkår er desværre blevet hverdag på et antal af vore repræsentationer, hvilket terrorangrebene i Islamabad i 2008 viste på tragisk vis.

Det er imidlertid afgørende for dansk interessevaretagelse, at Udenrigsministeriet er til stede i globaliseringens brændpunkter. Udenrigsministeriet har derfor taget sine forholdsregler, og styrker terrorsikringen ved de danske repræsentationer, hvor det skønnes nødvendigt. Det sker på baggrund af en omfattende analyse af sikkerheden ved de danske repræsentationer i udlandet, som blev gennemført i efteråret 2008.

Det er forhåbningen, at der med disse tiltag og organisationsændringer skabes et Udenrigsministerium, som er endnu mere fleksibelt og proaktivt i håndteringen af såvel nye udfordringer som traditionelle kerneopgaver. Et ministerium som får det bedste ud af sine menneskelige ressourcer. Og et ministerium som endnu bedre formår at udnytte de synergier, der ligger i enhedstjenesten, til gavn for vores danske og udenlandske samarbejdspartnere.

UDENRIGSMINISTERIET

Asiatisk Plads 2
1448 København K

Telefon: 33 92 00 00

Fax: 32 54 05 33

E-mail: um@um.dk

Internet: www.um.dk

ISBN 978-87-7078-139-6